

Brassói Lapok

XL. évfolyam
134 szám.

Főszerkesztő:
Szele Béla dr.

Hétfő
1934. évi június 18

ELŐFIZETÉSI ARAK: Belföldre: A helyi kézbesítő kézbesítési díjával és a pénzbeszedő inkasszó-díjával egyetemben 74 lej. — Ha az előfizető közvetlenül a kiadóhivatalnak fizet, az előfizetési díj 68 lej. — Postai kézbesítéssel és közvetlenül a kiadóhivatalnak fizetve, az előfizetés: díj havonta 60 lej. — Külföldre: negyedévre 300 lej, félévre 600 lej, egész évre 1200 lej. — Magyarországon negyedévre 12 pengő, félévre 24 pengő, egész évre 48 pengő. — HIRDETÉSEK díja hirdetés oldalán 5 lej, páros (bal) szövegrészen 6 lej, páratlan (jobb) szövegrészen 8 lej négyzetcentiméterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Braşov, Str. Regele Carol 56—58. Telefonszámok: kiadóhivatal 82., szerkesztőség 83.

Könyvnap után

Irta: Zsolt Béla

Zavarban vagyok. Nem tudom mit akarsz tőlem. Látásból ismerlek, tudom, ki vagy. Polgár. Olvasó. Beméssz a könyvesboltba és kérsz valami olvasnivalót. Őszintén köszönöm. Köszönöm mert abból élek, hogy te este az ágyban, a délutáni lap elolvasása után még belenézél egy könyvbe is. Ha érdekel, elolvasod. Ha unod, leejted az ágy alá.

Ha tehát azt akarom, hogy a könyvesboltban megvásárolj a könyvet: legyek érdekes? Ne legyek szőp. ne legyek jó, ne legyek igaz, ne legyek bátor, ne legyek új!

Csak érdekes? Bűnügyet szőjnek neked, vagy nyárcsorgató hálókocsiregényt?

A kiadó tegnap azt mondta: — Ja, barátom, a mai ember türelmetlen, filmet akar.

Peregjek neked filmszerűen? Kérlek. Végül is nem mindenki Hebbel, aki joggal kiáltott fel:

— Nem tehetek semmit a természetem ellen.

— Nekem esetleg sikerül. Te parancsolsz: kötelességem engedelmessé válni. Te vagy a Közvélemény.

Hallom, hogy sértődötten tiltakozol! Te — és detektívregény? Te — és a Hálókocsi nemtője? Te, az intellektuális középosztály, akinek az uriszobájában könyvből vannak a falak? Te, az amatőr, aki mindenről tudsz, mindenütt ott vagy, mindenre van idő — ma, amikor sajnos, az idő már régen nem pénz?

Igazad van. Könnyelműen általánosítottok. Abból, hogy egyszer-kétszer mint diák a padja alatt, lopva elolvasod a sárka regényt, még nem lehet arra következtetni, hogy tulajdonképpen mit akarsz tőlem.

Hát kérlek: beszéljünk magyarul. Nekem tudnom kell, a szabónak is megmondod, milyen fazonú ruhát akarsz, a pincérnek is megmondod, hogy nem szeretted a véres sültet. Csak én álljak itt tájékozatlanul és próbálkozzam vaktában?

Rabszolga vagy? — Harcoljunk együtt a szabadságért.

Oda az igazság? — Harcoljunk együtt a hazugság ellen.

Beteg vagy? — Harcoljunk együtt az egészségért.

Unod a régit? — Legyünk együtt újak. Félsz a vakmerő újságoktól? — Ébresszük fel a hagyományokat.

Háborút akarsz? — Fújjuk meg a kürtöt.

Békét akarsz? — Béküljünk ki.

Legyünk keresztények? — Hirdessük együtt az Evangéliumot.

Legyünk zsidók? — Viseljük együtt a sárgafoltot.

Mindenre hajlandó vagyok.

De az Isten szerelméért, végre akarj már valamit.

Nem érte, hogy tőled függ? Nem érte, hogy minden időben a te szuggesztívó, a te terrorod, a te követelődő kíváncsiságod alkotott nagyot és kicsit, époszt és epigrammát?

Nem érte, hogy csodát mivelhetsz velem és velünk? Hogy kis húrunk cincinje orkeszterre öblösödhet, ha a te akaratod óriási?

És nem érte, azért vagyunk kicsinyek, mert a te akaratod kicsiny?

Mondd, az Isten szerelmére, mit akarsz? Csak azt akarod, hogy döngicséljünk, hogy elfecseggjünk szerelmünk intim részleteit és ezzel kedvet csináljunk neked a saját szerelmedhez?

Vagy csak egyszerűen azt akarod, hogy elmondjuk, milyennek látjuk őszszel a holdat?

Ne haragudj, úgy érezzük, nem illik

zengő privátügyekkel molesztálni a szerencsétlent, aki nyakig ül a bajban.

Ezt sem akard. Azt sem akard. Hát mit akarsz tulajdonképpen?

Én már régen sejttem, hogy te nem akarsz tőlünk semmit. Az atyáinktól, a bátyáinktól szinte többet akartál, mint amennyire képesek voltak: próféciát, megváltást s ők Mózesek lettek és Jeremiások. De tőlünk nem akarsz semmit.

A velencei találkozó sem menti meg Hitler uralmát

Németország elismerte Ausztria függetlenségét

A külföldi államok megtorló intézkedése a németországi fizetések megtaradása miatt

A nagy találkozó végé.

És a világ, amely néhány nappal ezelőtt megfeszített érdeklődéssel fordult Velence felé, kissé csalódottan fordult el tőle.

Ilyen nagyjelentőségű tanácskozás talán még sohasem fejeződött ennyire semmitmondó nyilatkozatokkal és hivatalos jelentéssel — pedig a nyilatkozatoktól és a hivatalos jelentésektől ritkán várunk sokat.

A rezüméje?

A helyzet úgy nézett ki, hogy a bekerített Németország keres egerutat. Az a Németország, amelyet a veszített háború konzekvenciáin kívül az aggodás a szomszédok fegyverkezése miatt, a megoldatlan Saar-kérdés, súlyos pénzügyi válság, az ujonnan egybekövacsolt regionális és katonai szerződések terhe nyom. Így nézett ki a német államférfiak beállításában.

De a józnavul szemlélt előtt világos volt, hogy nem Németország, hanem Hitler keresi az egerutat. És nem is a felsorolt terhek alól, hanem a saját csődöt-mondott elméletének az egérlogójából.

A német fegyverek csörgése Streseman Németországa alatt már elhallgatott. A Dawes- és Young-kölcsönök a valójában lerongyolódott országot igyekeztek lélegztételhez juttatni. A francia-német kereskedelmi szerződés sokkal több volt, mint barátságos lépés a két ország között s a rapallói szerződés olyan súlyos exportelőnyökhöz juttatta a németeket, amely a mai autarkias világban szinte kivételes helyzetet teremtett a német ipar egyrészenek. Igaz, ezzel szemben még mindig súlyos, szinte elbírhatatlan tehertétel volt az 5 millió német munkanélküli, de ennek a levezetésére is nyitottak volna fokozatos lehetőségek, ha — ha nem jelentkezik Hitler, aki már Münchenből beígérte az egészséges és azonnali orvoslását az összes német hajóknak. A többiek nem ígértek, csak kíséreltek s ha nem sikerült, bevallották, hogy még várni kell a gyógyulással. Hitler azonban ígért — és elsősorban ígérte Ausztriát.

Az eltelt másfél év azonban egyetlen ígért teljesedését sem hozta magával.

Az eltüntetett néhány százezer munkanélküli csak statisztikai szemfényvesztésnek bizonyult. A nemzetiszocialista agitáció bármilyen veszett dühvel is vetette rá magát Ausztriára: soha nem állottak messzebb a csatlakozástól, mint most. Kétségtelen, hogy Németországot egyforma jogok illetik meg a többi hatalmakkal a genfi asztalnál, de Németország úgy vonult ki Genfből, mint akinek nincs szüksége senkire a világon, mióta az egyedül üdvözítő arkanumot Münchenből exportálta. A rapallói szerződés felrugása nemcsak gazdasági — súlyos gazdasági — veszteséget hozott, de meghozta a legnagyobb csodát: a cári Oroszországgal kötött szerződés felújítását a bolsevisták és Franciaország között. És megint Németország, megint a kardotcsörtető Németország ellen.

Ha el is kellett ismerni, hogy a nemzetiszocializmus Németország belügye, ahhoz elvitathatatlan joga volt mindenkinek, hogy se a véletlencig folytatott üldözést, sem pedig az örökös fölény emlegetését ne nézze tulságosan nagy szimpátiával. Ennek az antipátiának a konzekvenciáját pedig éppen tegnap vallotta be a nemzetiszocialisták Hilferdingie, aki abban is különbözik elődjétől, hogy — egyes hírek szerint — nem a meggyőződés, hanem a koncentrációs táborból való félelem tartja hivatalában.

Schacht azonban hiába marad — akár kényszerből, vagy meggyőződésből, — helyén, segíteni nem tud.

Ezekből kellett keresni az egerutat — hangsúlyozzuk — Hitlernek és nem Németországnak Velencében. És, az eddigi jelek szerint, sikertelenül.

Ennek legfőbb bizonyítéka, hogy hosszú idő óta most érkeznek megint először forrongásról hírek Németországból. Sőt: Hitler helyett katonai uralomról is beszélnek. Lehet, hogy mindez még távoli, hogy a pretorianusok még kitaranak. Lehet, hogy a velencei verezés még nem Wagram, de, ha Hitler visszaül a nyeregbe, újra erősen, ezt már csak olyan engedményekkel tudja elérni, amely az egész nemzetiszocialista építményt alapjaiban rázkódtatja meg.

A velencei találkozó eredményei

Róma, június 17

Mussolini és Hitler tegnap egész nap folytatták tanácskozásukat. A Reuter-ügynökség úgy tudja, hogy a megbeszélések igen tág téren mozogtak, de okmányokat nem irtak alá.

A tárgyalások nem fogják éreztetni azonnali hatásukat, de a két államférfi a jövőben még jobban meg fogja érteni egymást.

Ugy tudják, egyelőre nincs szó Németország visszatéréséről Genfbe.

Valószínűleg Barthou rövidesen szintén meglátogatja Mussolinit és esetleg ekkor nyílik meg a lehetősége a francia-német tárgyalásoknak.

Az olasz sajtó hangja ma már rendkívül tartózkodó.

A párisi Temps szerint a főkérdés Ausztria volt, amelynél Mussolini hajlíthatatlanul kitart Ausztria függetlensége mellett.

Bizonyos, — írja tovább a Temps — hogy

Olaszország semmikép sem köti le magát

és a Hitlerrel folytatott tárgyalások után is megtartja cselekvési szabadságát.

Hivatalos jelentés az Ausztria függetlenségéről kötött megegyezéséről

A Reuter-ügynökség jelenti: Ciano gróf, az olasz kormány sajtófőnöke, közölte az újságírókkal, hogy Hitler és Mussolini megegyezett Ausztria függetlenségének elismerésében.

Ciano részletekkel nem szolgált, de hangoztatta, hogy Németország lényegében lemondott a német-osztrák csatlakozásról.

MUSSOLINI: NEM RAJZOLUNK UJ TÉRKÉPET...

Mussolini a Szent Márk-téren 60 ezer

ember előtt beszédet tartott, amelyben a következőket mondotta:

— Hitler és én nem azért találkoztunk, hogy Európa új térképét készítsük el, sem pedig, hogy növeljük azokat a bizonytalanságokat, amelyek már most is ránehezednek az aggodó világra.

— Azért találkoztunk, hogy megpróbáljuk eloszlatni az európai látóhatárt elsötétítő felhőket, hogy elkerüljünk egy másik rettenetes eshetőséget, hogy megtaláljuk a politikai egyetértésnek azon legcsekélyebb mértékét, amely nélkül Európában a süllyedés sorsára volna kárthatatlan.

HIVATALOS JELENTÉS A TALÁLKOZÓRÓL

Hitler és Mussolini megbeszéléséről a következő hivatalos jelentést adták ki:

A két kormányfő a legszibélyesebb

határ között gyenge inakkal, közvetlenül a zászlót. Nincs közünk rekorder — mondod fölényesen. Miért nincs? Mert te nem hurrázol a tribünön, hanem bekapcsolod a rádiót és négyszólamu férfikórust hallgatsz Davenportból, schrammelzenét a salzburgi csapszékéből, éjfél harangszót a Szent Pál katedrálisból, csavázásról szóló ismertetést a Faluszóvetségétől: — csak tőlünk nem akarsz semmit.

Ezért marad minden félben. Az éposz elakad, mert érzi, hogy reménytelen kísérlet megszerezni a jóakarodat. Az epigramma lába lesántul, mielőtt utolérné kis igazságával a nagy hazugságot.

A tragédia meggondolja magát, mielőtt hőse összeütközne a fennálló erkölcsi és társadalmi renddel. A szonett ríme kihagy, kihül, amikor ölelkeznie kellene. Mert te nem akarsz tőle semmit.

Camogó stafétafutók vagyunk, két

Tessék kivágni és eltenni

8. sz. SZELVÉNY a B. L. júniusi regény-ajándékára.

1-15-ig sorszámmal ellátott 15 darab júniusi szelvény és 4 lej befizetése ellenében a B. L. minden példányvásárlója megkapja a B. L. ajándékregényátárának 1934 júniusi havi kötetét. — A szelvények és a 4 lej beszámlálhatóak Bukarestben: a B. L. kiadóhivatalában (Str. Sf. Mina 9), vagy a főbizományosnál („Cosmopolis”, Calea Grivitei 10); Brassóban: a B. L. kiadóhivatalában; mindenütt máshol: a helyi bizományosnál. — Előfizetőknek nem kell a szelvényeket gyűjteniük, a 4 lej befizetést az előfizetési díjjal egyidejűleg, a könyvet ugyanolyan úton kapják meg, mint az újságot.

együttműködés szellemében foglalkozott az országaikat érdeklő összes problémákkal s megállapodott abban, hogy személyes találkozójukat a jövőben is megismélik.

Ezután Suvich olasz külügyi államtitkár fogadta a sajtót és beszámolt a két-napos tárgyalások eredményéről.

Mussolini és Hitler között — mondotta Suvich — messzemenő egyetértés alakult a leszerelés, a nemzetközi együttműködés, Ausztria és a dunai kérdés tekintetében.

Németország hajlandó visszatérni a leszerelési konferenciára és Genfbe, de csak abban az esetben, ha a nagyhatalmak ténylegesen elismerik egyenjogúságát.

A nemzetközi együttműködést illetően Mussolini és Hitler abban állapodtak meg, hogy mind az olasz, mind a német kormány igyekszik a hatalmaknál megteremtteni az egyetértésnek azt a minimumát, amely nélkül Európa menthetetlenül vesztébe rohan.

Ausztria függetlenségét Németország teljesen elismeri és a két állam igyekszik egymás között kiépíteni a szomszédi jóviszonyt.

Velence, június 17

Hitler ma reggel nyolc órakor repülőgépen elutazott Velencéből.

A repülőtéren búcsúztatására Mussolini személyesen is megjelent.

A két államférfi búcsúzója rendkívül szíves volt.

London, június 17

Angol politikai körökben rendkívül pesszimistikusan ítélik meg Hitler helyzetét a velencei találkozó után.

A tárgyalások központjában az osztrák kérdés állott, amelyben Hitler kétségtelenül vereséget szenvedett.

Ez odahaza végleg kompromittálta Hitlert, Ez a veszély annál inkább fennáll, mert ígéretei közül eddig egyet sem tudott beváltani.

Ha nem hajlik az osztrák kérdésben, Olaszország is cserben hagyja és Franciaországhoz közeledik.

Vizont ezáltal kerül odahaza a leg-súlyosabb helyzetbe, mert mindvégig az Anschluss mellett kötötte le magát.

Angol politikai körök véleménye szerint nincs kizárva, hogy rövidesen katonai jellegű államesinyt hajtanak végre Németországban.

MIÉRT NEM FIZET NÉMETORSZÁG?

London, június 17.

Németország külföldi követői átadták a német kormány jegyzékét a fizetések beszüntetéséről az illetékes kormányoknak.

A jegyzékben 14 gépirásos oldalon kifejtik a német transzferproblémát és az ebben a kérdésben hozott áldozatokat. Rámutatnak, hogy a külföldi piacok lezárultak a német áruk előtt s így Németország nem tudott devizához jutni.

A jegyzék hangsúlyozza a német birodalom fizetőképességét és felsorolja azokat az intézkedéseket, amelyeket a fizetés érdekében és a kiviteli mérleg aktívá tétele érdekében tettek.

Páris, június 17.

A Le Capitoul című tekintélyes francia pénzügyi szaklap azt írja, hogy Schacht közölte Hitlerrel, hogy

nem akar részese lenni a német pénzügyi oszónak s ezért úgy ó, mint a pénzügyi és a gazdasági miniszter elhagyják helyüket.

A lap szerint Hitler erre azt válaszolta, hogy

az internálótáborba viteti hivatalából a pénzügyi és a gazdasági miniszterrel együtt.

London, június 17.

Neville Chamberlain angol pénzügyminiszter bejelentette az alsóházban, hogy az Angliába behozott német áruk értékét visszatartják az angol hitelezőknek járó összegekért.

Angliának nem kell több háború

„Elég volt a háború és a gazdasági nyomor borzalmaiból”

London, június 17

Halsham angol hadügyminiszter éles szót használt a háborús készülődések ellen.

A hadügyminiszter bejelentette, hogy Anglia távol tartja magát az európai bonyodalmaktól és csak abban az esetben hajlandó még egyszer fegyverhez

nyulni, ha az anyaországot fenyegetné veszedelem.

— Elég volt a háború borzalmaiból — mondotta a hadügyminiszter — békére és külkereskedelemlre van szükségünk.

— Anglia mindent megtett a leszerelés érdekében, de fájdalom, a német fegyverkezési és a francia biztonsági követeleket nem lehetett összeegyeztetni.

Árvízveszedelem Kalotaszegen

Jégverés után felhőszakadás zúdult Bánffyhunyard környékére

A megáradt patakok vize előntötte a földeket

Bánffyhunyard, június 17.

Katasztrófális következményei vannak a péntek délutáni jégviharnak és felhőszakadásnak, amely a Nagykapus és Bánffyhunyard közötti vidékre zúdult.

A megáradt patakok kiöntöttek és amit megkímélt a jégverés, azt elvitte az árvíz.

Először cseresnyenagyságu jég esett és szörnyű pusztítással elverte a termést. Hatalmas felhőszakadás követte a jégzáport. Percek alatt megduzzasztotta a patakok vizét és Kalotaszeg árvízveszedelmbe került.

Sárpásáron víz alá került a malom a szántóföldek, buzatáblák és a kerteket is magasan borítja az áradat.

Sok helyen az országuton is átsapott a hegyekről aláömlő víztömeg és 15 centiméter vastagságu iszapréteget hordott az utakra.

Bánffyhunyardnak egy része is víz alá került.

A Jótértől az állomásig vezető ut nagy részét

úgy előntötte a kiáradt patak, hogy székérderekig ér a víz és teljesen megakadt a forgalom.

Bánffyhunyardra nagy a felháborodás: a hatóságok hanyagságát okolják, mert évek óta halogatták a patak szabályozását.

Kalotaszegen komoly károkat okozott a jégverés és az árvíz.

Kutyabajuk sincsen:

Két évig iskolába járnak, villamoson utaznak, létrára másznak a jólnevelt temesvári kutyák

Hogyan működik a temesvári kutyaegyetem

Temesvár, június 17

Temesvár egyetemi város. Itt van az ország egyetlen kutyaegyeteme.

Ezt nem ironikusan mondjuk. Az a kiképzés, nevelés, oktatás, amiben a derék négylábúak a TMTE pálya közelében fekvő kutyaiskolában részesülnek, valóban kivételes. Sok emberét felülmulja. Akárcsak a táplálék, amivel a négylábú iskolások élnek.

Temesváron a kutya komoly kultusz és társadalmi érdeklődés tárgya, ugyanis mint önagysága oldalán diszelve öleb, ugyanis mint házőrző. A romániai fajkutyatulajdonosok egyesületének, amely az iskolát fenntartja, 250 fizető tagja van. Temesvár kutyakultusz dolgában is fővárosi mértéket üt meg.

Égészen örvendetes dolog lenne, ha politikások, vagy bármilyen felelős állást betöltő egyének minden esetben olyan komolyan vennék hivatásukat, mint a kutya barátok egyesületének lelkes elnöke, Ludwig Adalbert ur, a maga dolgát. Nem kisebb agilitással dolgoznak az egyesületben Kühn Sándor titkár és Smarda Martin szakoktató. Ime egy kis kivonatot a tantervből:

A kutyának mindenekelőtt járnia kell tanulni. Ahhoz is idomítani kell, hogy illedelmesen sétáljon a gadája mellett, el ne csavarogjon, vagy ne huzassa magát, mint különösen ölebeknél annyiszor előfordul. Azután jön a többi tudomány. Csomagot hozni, vinni, urát vagy urnőjét minden támadással szemben megvédeni (kivétel képez, ha az urnő nem kívánja a védelmet. Szerk.) A rendőrkutya-növendékek megtanulnak jelentést

vinni a külvárosból a központi rendőrségre. Külön órákon edzik az érzékeny kutyaidegeket a lövés ellen. Addig süttögetik füle mellett a revolvért, míg megszokja és meg se rezzen rá.

Mindez s még egy csomó bravur azonban csak az első osztály tanrendje. A felsőbb osztályban sor kerül a létramászásra, egész bonyolult bünyűgyök kinyomozására és még sok mindenre. A képek egyikén, amelyek a legderékabb növendékeket ábrázolják, látható a „Lord”, a mint létrán felmászva ráveti magát egy fejszével hadakozó betőrőre.

A kutyaiskola növendékei különleges engedély alapján villamoson is utazhatnak Temesváron. A villamosvasut emberszámba veszi őket, vagyis jegyet kell váltani a részükre. Egyik ilyen villamosigazolványon, amelyet Ludwig elnök megmutatott, rajta van „Lord” személyleírása. Éppen csak a fénykép hiányzik róla.

Keresztülvágunk az iskolán. A drótkerítéssel elkerített helyeken farkaskutyák sétálnak és szorgalmasan fülelnek a dresszörre. A kutyák közt is van intelligens és ostoba. Vannak jó tanulók és akadnak hanyag, gyenge felfogású süvölvények is.

Szőke hölgy hosszuszőrű fekete pulit gyakorlatoztat. Egy másik növendék óriási deszkagáton szökik át. Nyilván a

felsőbb osztályból való: az ugrás ugrató lónak is becsületére válnék.

Hátul külön terep a „turókutyákna”. Középen hosszú, élethűen felépített rókakéjtek, valóságos körbefutó lövészárkoszobával, raktárral, keresztfolyósóval. Egy ketrecben gyámolatlan, kölyöknyi rókacsemete, kísérleti célokra. Másik ketrecben borzok.

Folyik az oktatás. Az egész nagy terep hangos a vezényszavaktól, revolverdurrogatásoktól, vakkantásoktól. Elegáns hölgyek és urak odaadó figyelemmel csüggenek tanulókon állataikon. Másfél-két év alatt — magyarázza az elnök — mindent megtanul a kutya. Iskolánk egyedülálló az országban, az eredményeink nagyon szépek. A bukaresti kiállításra valóságos ünnepek bennünket. Megtisztelték azzal is, hogy öt kutyát küldtek idomítani a királyi udvar részére.

Az egyesület díszelnöke Miklós királyi herceg.

Az elnök megmutogatja még az okleveleket, felszereléseket, tornaszereket. Megannyi bizonyítéka, hogy ebben az egyesületben, a temesvári kutyatartó publikum élénk érdeklődése és részvétele mellett, buzgó munkát végeznek, az állatbarátok különleges lelkesedésével. Hogy úgy mondjuk: embert faragnak a kutyából. Igaz, hogy ezt az emberek még is kontrázzák. A legtöbb helyen kutyát faragnak az emberből.

Elrontott gyomor és az ezzel összefüggő bélzavarok, felfúvódás, kellemetlen szájíz, émelygés, homlokfájás, láz, hányás, hasmenés, vagy székszorulás eseteiben már egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz is igen gyorsan, biztosan és mindig kellemesen hat.

A nyáriverendülő vendégei közé rohant egy bukaresti autó

Bukarest, június 17

Szombaton délelőtt a bukaresti Calea Mosilor egyik vendéglője előtt súlyos természetü szerencsétlenség történt. Az egyik mellékutcaból kitérő B. 11486 jelzést viselő autó teljes sebességgel szembe rohant egy szintén nagy sebességgel rohanó gépkocsival. Az összeütközést az utolsó pillanatban akadályozták meg és pedig úgy, hogy az egyik autó soffőrje hirtelen fordulattal kitért a másik elől.

A váratlan fordulat következtében az autó belerohant az egyik korema előtt kirakott asztalok közé és súlyosan megsebesítette Lanschmidt Alex 66 éves embert és Rădulescu Toma munkást.

A sebesülteket súlyos állapotban szállították kórházba. Mindkét autó eltűnt.

Brassó és a zootechnika

Brassó, június 17.

A bukaresti nemzeti zootechnikai intézet kérvénnyel fordult Brassó vármegyei vezetőségéhez, hogy a megye 1934-35 évi költségvetésébe állítsanak be bizonyos összeget az intézet céljaira. Ezt a kérvényt nemcsak Brassó, hanem a többi vármegyék vezetőségéhez is megküldték. Az így összeszedett pénzből a bukaresti zootechnikai intézet az ország különböző városaiban fiókintézeteket akar felállítani. A megye vezetőség egyik utóbbi gyűlésén foglalkozott a zootechnikai intézet kérésével s azt elutasította azzal az indokolással, hogy az ideiglenes költségvetést már összeállították és jóváhagyták.

KÖRÖSLADÁNYI június 16 és 17

Titulescu a tengerpartra szeretné helyezni a külügyminisztériumot

Miért nem volt szó a trónbeszédben a Szovjetszövetséggel való diplomáciai kapcsolatok felvételéről?

Ellentétes hírek a párisi államadósságrendezési tárgyalásokról

Bukarest, június 17.

Titulescu külügyminiszter, aki — mint meg-
tutuk, — csütörtökön este reptülőgépen a ten-
gerpartra utazott felrészlenni, Konstancában
nyilatkozatot adott a lapoknak.

— Mindenekelőtt határozottan kijelentem, —
mondta — hogy csakis pihenés céljából jöt-
tem ide, a tengerpartra. A tenger szép, elmé-
gyedésre indít s úgy gondolom, hogy ha a de-
centralizálás rendszerét a végsőkig lehetne al-
kalmazni, ide helyezném át a külügyminisz-
tériumot.

— Nagy harcot vívtam a külpolitikában,
amelyben az elért eredmények egyes esetek-
ben csak elvontak, míg a belpolitikában min-
den látható.

Ami a Szovjetszövetséggel való diplomáciai
kapcsolatok felvételének kérdését illeti, Titi-
ulescu kijelentette, hogy nincs hozzáfűzivaló-
ja rögtön hazatérte után a fővárosban tett
nyilatkozatához.

A külügyminiszternek ez az újabb megszólá-
sisa nyilván cáfolata kíván lenni azoknak a
híreszteléseknek, amelyek szerint amiattjé sér-
döttségében távozott el a fővárosból, mert a

kormány nem tett említést a trónbeszédben
nagy külpolitikai sikeréről: a Szovjetszövetség-
gel való diplomáciai viszony helyreállításáról.
Voltak olyanok is, akik mindjárt nézeteltéré-
sre következtettek ebben a kérdésben a kor-
mány és Titulescu között.

Illetékes körök ezzel szemben rámutatnak
arra, hogy a rendkívüli parlamenti ülészakot-
kat megnyitó trónbeszéd rendszerint csak az
ülésszak tulajdonképpeni célját szokta megem-
líteni, jelen esetben tehát csupán a költségve-
tés és pénzügyi javaslatok bejelentésére szorít-
kozhatott. Másrészt azon a minisztertanácson,
amelyen Tatarescu miniszterelnök ismertette a
trónbeszéd szövegét, Titulescu állítólag kife-
jezetten kérte, hogy ne tegyenek említést a

Szovjetszövetség elismeréséről. A külügymi-
niszter ezt arra való tekintettel tartotta kívá-
natosnak, hogy

Románia és Csehszlovákia abban állapodott
meg Genfben Jugoszláviával, hogy a tény-
leges diplomáciai kapcsolatokat csak a bu-
karesti kisanant-értekezlet után veszik fel
a Szovjetszövetséggel.

Jugoszlávia bizonyos belpolitikai megfontolá-
sokból még nem bonyolította le az elismerő
jegyzéknyújtást, már pedig a kisanant lehető-
leg egységesen akar eljárni. Románia és Cseh-
szlovákia ennél fogva bevárja, amíg Jugoszlá-
via is követi példáját s akkor egyidejűleg
valósítják meg a Szovjettel való diplomáciai
kapcsolatok felvételét.

Nincs semmi ellentét

Egyébként még Goga lapja, a Tara Noastră
is megállapítja, hogy ebben a kérdésben nin-
csen semmi nézeteltérés egyrészt a külügymi-
niszter, másrészt pedig a kormány és az alkot-
mányos törvényoz között. Ha Titulescu óhajtat-
ta volna, hogy a trónbeszédbe a Szovjettel va-

ló megegyezés ügyét is vegyék fel, ez minden
ellenvetés nélkül megtörtént volna.

Titulescu különben vasárnap érkezik vissza
a fővárosba, hogy résztvegyen a sajtó-kisan-
tant értekezletre kiküldött cseh, jugoszláv és
román újságírók tiszteletére adott estében.

A PÁRISI ADÓSSÁGRENDÉZÉSI TAR-
GYALÁSOK VÉGSŐ VAJUDÁSAI

Azon az értekezleten, amelyet tegnap dél-
után Slavescu pénzügyminiszter Dumitrescu
bankkormányzóval tartott, elhatározták, hogy
a külföldi államadósságok szelvényeinek a be-
váltását újból elhalasztják. Erre a célra ere-
detileg április 1-én kellett volna kifizetni 100
millió lejt, de a Párisban folyó adósságrende-
zési tárgyalásokra való tekintettel ezt a tör-
lesztést előbb május 1-re, majd június 15-ikére
tolták ki. A tárgyalások azonban most sem ér-
tek véget. A helyzet tisztázása céljából Kiria-
cescu helyettes bankkormányzó Párisba repült.

Az Adeverul úgy tudja, hogy a párisi adós-
ságrendezési egyezményt hétfőn írják alá. Az
egyezmény értelmében a román államnak a kö-
vetkező három év alatt összesen 5 milliárd 315
millió lejtel kell kevesebbet fizetnie, mint ed-
dig.

ALKOTMÁNYJOGILAG SZINTE LEHE-
TETLEN AZ ALKOTMÁNY-
MÓDOSÍTÁS

Az alkotmánymódosítás kérdése egyre be-
hatóbban foglalkoztatja a politikai köröket.
Az ügyben állítólag már létre is jött bizonyos
megegyezés a kormány és az ellenzék között.

A problémáról legújabbban Argetoianu cikke-
zik, Pământul Nostru című lapjában. Rámutat
arra, hogy a jelenleg érvényben lévő alkot-
mánymódosítási eljárás rendkívül nehézkes s
valószínűleg lehetetlenné teszi az alkotmány
megváltoztatását. Az alkotmány vonatkozó sza-
kaszai ugyanis előírják, hogy a módosításra
vonatkozó indítványt a parlament többségének
15 napos időközökben háromszor egymásután
meg kell szavaznia. Ha ez megtörtént, akkor
fel kell oszlatni a parlamentet, új választást
kell kinyitni s a módosítást az új parlament haj-
tja végre.

Argetoianu szerint addig nem is lehet komo-
lyan szó az alkotmány módosításáról, amíg
előzetesen egyetemesen meg nem változtatják
magát az eljárást.

Meggyilkolták Pieraczky lengyel belügyminisztert

A gyilkosságot állítólag nemzeti szocialistakövette el
A rendőrség elfogta a gyilkost, de a nevét még nem közölte
a nyilvánossággal

Varsó, június 17.

A lengyel fővárost megdöbbentő politi-
kai merénylet tartja izgalomban, amely-
nek

Pieraczky Bronislaw belügyminiszter,
Pilsudszky marsall egyik legbizalmas-
sabb barátja esett áldozatává.

Pieraczky belügyminiszter a varsói
Fogsal-úton gyalogosan sétált, amikor hir-
telen előtte termelt az eddig ismeretlen
merénylő és

revolverből három lövést adott le a bel-
ügyminiszterre.

Mindhárom lövés talált és a belügymi-
niszter eszméletlenül esett össze. Azonnal
kórházba szállították, ahol azonban már
nem tudtak segíteni a súlyosan sebesült
miniszterrel.

Röviddel a beszállítása után meghalt.

HAJSZA A MERÉNYLŐ UTÁN

A gyilkos véres tette után nyomtalanul
eltűnt. Kézrekerítésére az egész varsói
rendőrséget mozgósították.

A gyilkos állítólag a radikális nemzeti
tábor néven működő nemzetiszocialis-
ták sorába tartozik.

A merénylet után a hazafias ifjúsági
szervezetek tüntetést rendeztek Varsó ut-
cáin. Követelték, hogy a gyász jeléül a
kávéházakban szüntessék be a zenét, az-
után a nemzetiszocialista érzelmű Gazetta
Varsavska szerkesztősége elé vonultak,
a szerkesztőség összes helyiségeit össze-
rombolták.

ELFOGTAK A GYILKOST

Legújabb jelentések szerint,
a rendőrségnek sikerült elfogni Pieracz-
ky belügyminiszter gyilkosát.
A rendőrség a gyilkos kilétét a legna-
gyobb titokban tartja és az elfogás
körülményeiről sem a lett ki jelentést.

Elsikkasztott 500 pengőről vallatták ma Dréhr Imrét

Dréhr vádjai a meghalt Hankó államtitkár ellen

Budapest, június 17.

A törvényszék Töreky-tanácsa ma
folytatta a Dréhr Imre volt államtitkár
elleni bünpén tárgyalását.

A mai tárgyaláson azt a vádpontot vet-
ték elő, amely szerint Dréhr Imre hivata-
li sikkasztást követett el azáltal, hogy
a menekült alaptól 500 pengőt a ma-
ga részére felvett s ezért két szobrot
pásárolt

Beszédes László szobrászművészről.

Dréhr Imre tagadta a vádat. Vallomá-
sa szerint Hankó államtitkár kezelte a
menekült alapot, neki semmiféle befo-
lyása a kiutalásra nem volt, ő csak a
Hankó revizora volt. A számadásokat át

sem nézte, mert sem oka, sem joga nem
volt Hankóban kételkedni.

Töreky elűök figyelmezteti, hogy csak
a vádhoz tartozó dolgokra térjen ki.

Dréhr kijelenti, hogy mindez szorosán
összefügg a váddal.

— Hankó miatt vagyok itt, mert Han-
kó meghalt és nem lehetett felelősségre
vonni az általa hamisított nyugtáért, hát
engem ültettek ide — mondotta indula-
tosan Dréhr.

Végül kijelentette, hogy lehetetlennek
tartja azok után, amit róla a tárgyalás
folyamán Bethlen/István gróf és Ripka
Ferenc vallott, hogy őt komolyan vádol-
ják 500 pengő elsikkasztásával.

Hétfőn hirdetnek ítéletet a kolozsvári kommunista pörben

Az ügyész szerint a legtöbb kisebbségi kommunista

Kolozsvár, június 17.

A kolozsvári monstre kommunista per
ítélet előtt áll. A kolozsvári hadbírósg
szombat délelben fejezte be a vádlottak,
valamint a vád és védelem tanuinak ki-
hallgatását.

A vádlottak mind visszavonták a rend-
őrségen tett vallomásukat. Majdnem mind
egyik kijelentette, hogy kegyetlen kínzá-
sokkal csikartak ki tőlük beismerő vallo-
mást. A nagyváradi szigurancán — vallo-
másuk szerint — lábuknál fogva felakasz-
tották és addig verték őket, míg maguk-
ra nem vállalták a vádat.

Negulescu őrnagy ügyész vádbeszédé-
ben élesen kikelt a kisebbségi vádlottak
ellen, mert nem tudnak románul.

45 vádlottra öt-től-tíz évig terjedő bü-
ntetést, míg a negyvenhatodikra, Stein
Sámuel 17 éves gimnázistára hat hó-
napot kért az ügyész.

Huza dr. védőügyvéd a védőbeszédék
során visszautasította az ügyész vádbes-
zédének kitételét, hogy „a legtöbb ki-
sebbségi kommunista”.

A védőbeszédék folytatását és az ítélet
kihirdetését hétfőre halasztotta a hadbí-
rósg.

Cantacuzino herceg, Románia legismertebb sportembere, re- pülőgéppel Varsóban lezuhant

A kíséretében levő lengyel pilótánál szörnyethalt, Cantacuzino
könnyebb sérüléssel uszta meg a szerencsétlenséget

Varsó, június 17.

Cantacuzino Constantin herceget — Ro-
mánia egyik legismertebb sportemberét
— repülőszerecsétség érte a lengyel
fővárosban. Cantacuzino a varsói repülő-
versenyekre repült saját gépével. Csü-
törtökön érkezett meg és pénteken tré-
ningrepülésre szállott fel Siepletka híres
lengyel repülő társaságában.

A gép nagy nyugodt ívekben keringett
Varsó felett. Mikor a Bielani városrész
fölé ért, a repülőgép inogni, majd el-
vesztve egyensúlyát, zuhanni kezdett.
A lennálló elborzadva látták, hogy
Cantacuzino kétségbeesett erőfeszítést
tesz, hogy megmentse a helyzetet, de a
következő pillanatban a gép az utcára
vágódott.

A gép romjai alól a pilótának már
csak a holttestét emelték ki. Cantacuzi-
no herceg, aki lélekjelenlétét nem vesz-
tette el és néhány méternyire a földtől
kiugrott, könnyebb sérülések árán uszta
meg a szerencsétlenséget.

A szerencsétlenséget a magassági kor-
mány törése okozta.

A késő éjszakai órákban telefonon beszél-
tek a varsói Pilsudszky kórházzal, ahol

Cantacuzino herceg fekszik. Ugyanebbe a
kórházba szállították Pieraczky belügy-
minisztert is, a merénylet után.

A főorvos közölte, hogy
Cantacuzino herceg csak az állán sé-
rült meg. Sebét bevarrták, néhány nap
alatt gyógyul.

Cantacuzino herceget, akit mint repü-
lőt, autó, motor, tenisz és jéghekkiver-
senyzőt ismernek külföldön is, számos
távirattal keresték fel a szerencsés men-
külésért.

Nemsokára becserélik az új ezresbankókat is?

Bukarest, június 17.

Hírek szerint a Nemzeti Bank igazga-
tósa elhatározta, hogy rövidesen becse-
réli az új ezerlejes bankjegyeket is. Már
ki is irták a pályázatot az új modellre, a
melyet román művésszel készíttetnek s
az ősszel megkezdik az ezresbankók nyo-
mását. Ezek lesznek az első ezresek, ame-
lyeket az országban állítanak elő.

A becserélés időpontját csak később ál-
lapítják meg.

Tomcsa Sándor riportja:

Pályaválasztás előtt

Csöndes beszélgetés Kisebbségi Istvánnal a kapu alatt

Székelyudvarhely, június 17.

Mostanában adódnak helyzetek, körülmények, párbeszéd, melyek megcáfolják nemcsak a logika öröknek mondott törvényeit, vagy az euklideszi-tant, hanem még a relativitás-elmélete sem huzható rájuk, pedig — amennyire ismerem — ez már igazán liberális, átfogó és meglepő, mert — hogy ne mondjak mást — eme elmélet szerint, az a fényugár, amely rá-tűz a papírra, nem is ide indult, hanem Amerikába.

Ha még pár évvel ezelőtt is olvastunk volna olyan utópisztikus lehetőségekről, melyek ma megszokott, vagy ugynevezett véres valóságok, az irónak egy szolid, de megbízható kényszerubbony haladéktalan beszerzésére tettünk volna ajánlatot.

Tegnap például arról panaszkodt egy kereskedő, hogy felesége ezt kiáltotta át, székelyudvarhelyi otthonukban, a hálószobából:

— Fiam, az Istenért, csinálj már valamit, nem bírok aludni amiatt a vacak londoni hangverseny miatt.

Ma pedig, ma pedig az eső bevert egy kapu alá. A kapu alatt ott volt Kisebbségi István tisztviselő is, négy gyermek és egy munkában, szorgalommal és becsületben eltöltött huszéves hivatalnok mult boldog tulajdonosa — leg-alább is a pár év előtti szemléletben, általános felfogásban és meggyökerezett hit szerint. Mert husz év közszolgálati minőségben és négy gyermekkel már az egzisztenciális stabilitás olyan megingathatatlan csucsát jelentette, honnan csak a becsületesség, vagy a halál taszithatta le az embert. Istenem, hajdan, egy állami alkalmazott huszéves szolgálattal és négy gyermekkel, az őszi nap bágyadt ragyogásában kikisételt a temetőbe és hosszán és megbékélte nézte a családi sírbolt körül álmodozó őszirózsákat. Már nem is kuglizott langyos vasárnap délutánokon, mert részben ott érezte magát, hogy mosolygó bölcsességgel szemlélheti a világot és részben a reuma kikezdte a derekát. Hanem rózsákat oltogatott a letörlesztett kertecskében, iratait rendezgette, meleg fődöt rakott a hasára és kimondhatatlanul restelte, hogy a mult évben egy disznótóron eldandolta a „Szomorú fűz hervadt lomb"-ját. Mert ő már minden földi vonatkozás felett lebegett. Erdék, történet, ifjúkori erőfeszítések, a lehetőségek közti habozás, mind-mind ott gomolyogtak lábai alatt és ő a pálya megérdemelt és megszolgált bérével, a szelíd boldogsággal szívében, nyugodtan haladt a közszolgálat utolsó állomása a nyugdíjaztatás felé. Legfennebb minden erőfeszítése odairányult, hogy ne vegyen kétszer a mákos nudliból és ne gondoljon arra, hogy mi lett volna, ha tényleg Bauerre hallgat és — anno dacumal — beiratkozik az állatorvosira.

BESZÉLGETÉS A KAPU ALATT

Ma itt állunk a kapu alatt és Kisebbségi István állami tisztviselő, huszéves szolgálattal, négy gyermekkel és reménytelenül őszülő hajjával, azzal fordul hozzám, hogy mégis inkább járjak a világban, hát nem-e tudnék számára valami foglalkozást, amit üzzön, mesterséget, amit folytasson, állást, amit betöltsön, vagy pályát, amin elhelyezkedhetnék.

Ezt azzal a töprengéssel, tárgyilagossággal és a jövő élete esélyeibe vetett hittel kérdi, ami általában egy komolyabb tizennyolc-tizenkilencéves fű sajátság, ki jövőjéről való elgondolárait egy élet tapasztalatainak tanulságaival akarja realizálni.

Kérdése hangjában nincs elkeseredés, cinizmus, vagy felháborodás, a hang mérlegelő, számító, ismeri a nehézségeket, az elhelyezkedni akaró ifjúság problémáit és azt a hősi lendületet, mely egy új élet beindításához föltétlenül szükséges.

Legfennebb annyit van érdeklődésében, amit a pályaválasztó ifju ambíciója még csak nem is érint, hogy gyorsan utána teszi:

— Bárminek elmennék, csak pénzt lássak.

VÉGBIZONYÍTVÁNY AZ ÚJ UTILAPON

Ma, Kisebbségi István állami tisztviselő, huszéves szolgálattal és négy gyermekkel még állásában van, de ezt már csak úgy tekinti, mint negyvenötödik életévének utolsó szemeszterét, mely után jön a kegyetlen élet, vége az ifjúkori gondtalanságnak és felelőtlenségnek — a minnek legkirívóbb következménye a négy gyermek — nézni kell valami után, ütött az óra és tudja, hogy akármint csinál, a vizsgán úgy is el kell buknia. Ez már nem is izgatja. Mindent világosan lát, már el is van bukva, hallotta a pedellus, hogy erről beszéltek a tanár urak, ő mondta neki. Már csak az utalapurra irt végbizonyítványt várja, ha csak addig el nem csapják, mert a pedellusnak társadalomépítő ambíciói támadtak.

Hát csak állunk a lábszárunkra felporzó esőben a kapu alatt és Kisebbségi István állami tisztviselő, huszéves szolgálattal és négy darab ifjúkori felelőtlenséggel, aziránt érdek-

lődik, hogy a kistráfikok hány százalékot kapnak az eladásból? Es kimondhatatlanul sajnálja, hogy nem rokkant, teszem azt: kezetlen, lábatlan, vagy vak, mert így könnyebben hazájuthatna egy engedélyhez, a trafikban pedig árulna a nagyobbik lánya. Ő csak ülne vakon és bizonyára boldog lenne, mikor Matildka —

a nagyobbik — este, zárás után, azt mondaná: „Papa, ma megint kerestünk nyolcvanát”. Minek is van szükség szemre ebben az életben? Legfennebb azt is nem lopják ki. És az „intelligencia” nála szerezne be dohányszükségletet, bizonyára volt kollégái is, hacsak a pedellus nem nyit mégis trafikot...

Egy másik pálya

Kisebbségi István állami tisztviselő, huszéves szolgálattal és négy gyermekkel, felnézett a felhőkre és azt mondta a lábszárunkra porzó esőben a kapu alatt, hogy nem lenne rossz, ha vidéki szövetkezeti pályára is léphetne, mert óvadéka pénze ugyan nincs, de falun az élet olcsó, az asszony csirkét, meg vaját hordana be a városba és megvan győződve, hogy az „intelligencia” tőle szerezne csirke, meg vajszükségletét, bizonyára volt kollégái is, hacsak a pedellus nem menne mégis szövetkezeti pályára... Hangoztatta, — mert nem a felelőtlen ábrándozás embere, — hogy egy vidéki szövetkezet kibéreléséhez szükséges óvadéka pénze nincs, nem is hallott arról, hogy valahol efféle adnának ki bérbe, de ebbe nem is menne bele szívesen, mert hol taníttatná a gyerekeket? „Az ember, kérem, elvágja felelős gyerekei jövőjéért, nemde?” — És mintha nyugodtabban vetette volna el a vidéki szövetkezeti pálya tervét, mikor a szülői felelősség irányában vallott felfogásában tökéletes igazat adtam neki.

— Azért városon kéne valahol, — mondta és lehajtotta fejét — városon, mert már apósom sem tud segíteni. — E kétirányú kijelentésének gyökerei bizonyára csak lelke legmélyén fonódtak összefüggő mozzanattá, pályaválasztását illetően.

— Mosodát? — kérdezte az esőtől, de szét-

tárt ujju kezével megvetően legyintett, — ma annyiféle nyavalyáról hall az ember. A feleségem említette, kérem, hogy Pesten a lecsusztott népek brízszszalont nyitnak és hogy az kiti-nően jövedelmez. Mit hallott róla, ön most jött vissza arról? En a feleségemet, szegényt, nem akarom bosszantani, mért tudom, hogy mi az élet és mi a pénz, de tessék mondani, hogy én most egész nap feketében üljek egy szalonban és teázak a vendégekkel, meg miegymás, mert csak sejtem, hogy valami „afféle” lehet az a szalon; megjegyzem, csodálkozom is, hogyan juthatott a feleségemnek ilyesmi az eszébe.

A TESZTAARUSITAS SE ROSSZ

— Lenne még a tesztaarúsítás. Tudja, ez most nagy divat. Hatvanból kiállnak egy jó szapora tesztát, felvágják negyven darabra és háromért árulja a cseléd, aki ki van tanítva, hogy ha kérdik, nevet ne említsen, csak azt mondja, hogy egy elbocsátott hivatalnok felesége árultatta. Persze, azért az egész város tudja, hogy ki az a hivatalnok és a tesztából lecsippentnek, megkóstolják és azt mondják vacak, Venni persze nem vesznek, de a cseléd-től megkérdik, hogy a nagyságáék mit ették ebédre. Nézzé, kérem, aztán a tesztával magam is úgy vagyok, hogy a teszta a főlöleg, a bőség, a luxus jelképe és nekem higgye meg,

Egy brassói orvos a kisebbségellenes fronton

Még azokat a románokat is megbízhatatlannak tartja, akik kisebbségi nőt vettek feleségül

Brassó, június 17.

A Curentul „román népszavazás”-nak címzett sovén, uszító, tulzoz-hazafiasági versenyében, amely azt a képtelenséget igyekszik igazolni, hogy az országban a kisebbségek elnyomják és kiszipolyozzák a román többséget, minap az egyik brassói orvos is fellépett és — rekordot állított.

A lap mesterséges hangulatkeltést célzó, irányzatok körkérdéseire Suciu-Sibianu Mircea dr. is részletesen válaszolt, azzal kezdve, hogy „az erdélyi városokban a kisebbségek valósággal megfojtják a románokat. Itt, Brassóban például az olyan kisebbségi ünnepek alkalmával, mint a szászok Honterusfest-je, a város teljesen kihalttá válik. Következésképpen: azonnal ki kell üzni az országból az állampolgársággal nem bíró összes idegeneket s ugyanakkor „bizonyos pressziós eszközökkel, mint aminőket Németországban Hitler alkalmazott”, meg kell „könnyíteni” a zsidók számára a Palesztinába való kivándorlást. Az ország védelmével akár közvetlen, akár közvetett kapcsolatban álló intézményekben, mint a hadsereg, tengerészet, posta, sziguranca, vasút, vas-és petróleumipar, repülőgépgyárak stb., csak szélsőségesen nacionalista és tisztességes görögkeleti, vagy görögkatolikus románokat szabad alkalmazni.

De ki kell küszöbölni a vezetőállásokból még az olyan románokat is, akik a román szivveréstől idegen népből nőstültek, ami alatt Suciu-Sibianu dr. nyilván azokat a románokat érti, akik — mondjuk — magyar, vagy német, esetleg zsidó, szóval kisebbségi nőt vettek feleségül.

Általános politikai szempontból viszont a brassói orvos szerint a fasiszta jellegű jobboldali mozgalmakat támogatni kell fejlődésükben és nem elfojtani, amint ezt eddig „az idegen parancsnokság” alatt álló kormányok teszik, a parlamentet a korporációs rendszerrel kell helyettesíteni, azaz összefoglalólag Goga vezetés alatt jobboldali nemzeti fasiszta kormánnyal kell megmenteni az országot.

Suciu-Sibianu dr. tehát a fasiszma és hitlerizmus mellett tesz hitet. Alapjában véve az ő dolga. A jelenleg még érvényben levő alkotmány értelmében az ország-

nem megy le a torkomon, ha tudom, hogy e bőség jelképéből alig telik Pistikének száraz kenyérré.

— Hanem volna a lapterjesztés. En lennék a főterjesztő és a gyerekek az alterjesztők. Nevezük nevén, kérem: rikkancok egy nagy városban, ahol már egyetem is van, mert hiába, nekem, mint apának, pályám megválasztásánál bizonyos körülményeket nem szabad szem elől tévesztenem...

Ezeket mind egyszuszra mondta, tájékozatlan, tárgyilagosan, szinte lelkesen.

Az eső is alább hagyott. Egy kis háromszögű kékséget néztem, mely egyre nőtt.

— Mégis — sürgetett és hangja lezuhant — mégis mit ajánl, ön inkább mozog a világban — Hangja remegni kezdett. — Egy jobb állást valamivel biztosabban és nem tultrapaszt, mert már hiába, én sem vagyok mai csirke...

Sajnos, kénytelen voltam pozitív válasz nélkül kilépni a kapu alól, mert igaz, hogy tudok egy megürült állásról.

Igaz, de...

De ez az állás a Henderson lemondásával betöltetlené vált leszerelési elnökség tisztje.

Az állás bizonyára szolid fix-szel jár, nem esküszöm meg, de valószínűen: természetben lakással, gyermek-pótlékkal és úgy kell legyen hogy jutalékkal. A munkakör nem terhes, mindössze arra kell vigyázni, nehogy valahogy tényleg leszereljen a világ. Mivel erre nincs kilátás, az állás örökösnek látszik.

Ezt az egy lehetőséget ajánlhattam volna én Kisebbségi István, huszéves szolgálattal és négy gyermekkel rendelkező állami hivatalnoknak.

De ha ezt ajánlom, Kisebbségi István huszéves stb. stb., azt mondhatja, hogy én egy pocskék, ugynevezett „vicces” pasas vagyok, akiknek könnyű. Bizonyára ezt mondja, mert nem látja, hogy remegek és ez a víz az arcomon nem éppen az esőtől van.

De ha valaki bánatosan és értelmetlenül mosolyogna is bizonyos érthetetlen helyzeteken körülményeken és párbeszédiken, melyek megcáfolják nemcsak a logika öröknek mondott törvényeit, az euklideszi-tant, hanem még a relativitás-elméletét is, — ne vessék meg azért.

Ennek a Gömbnek, amelyen élünk, ugyanis az a vége lesz, hogy nem fogja bírni tovább és egy homéri röhejben szétpukkad.

— Székelési zavarok, vastagbélhurut, puffadás, félelemérzés, bódultság, migrén és általános rosszullet esetén a rendkívül enyhén ható természetes „Ferenc József” keserűviz a gyomor és a bélsatorna tartalmát gyorsan kiüríti, a bélmirigyek működését élénkíti, a vérkeringést előmozdítja s tartós megkönnyebbülést szerez. Gyomor- és bélspecialisták a Ferenc József vizet úgy férfiaknál, mint nőknél és gyermekeknél teljes eredménnyel alkalmazták.

bieket pedig bélpoklosoknak minősíti, akik még a románokat is megfertőzik és megbízhatatlannak teszik esetleges összeházasodás révén. (Mellesleg említve Suciu-Sibianu dr. második felesége is kisebbségi volt!)

Nehéz elhinni, hogy egy ilyen felfogású orvos ugyanazon odaadással tudja kezelni többségi és kisebbségi betegeit, már pedig ez volna a kötelessége nemcsak mint betegsegélyző orvosnak, hanem hivatása általános követelményeinek fogva is.

Azért tesszük szövé a ügyet, mert az ilyen felfogásokat és állásfoglalásokat igen kárhözatosnak tekintjük annak bizalomnak a szempontjaiból, melyet általában az orvosi karnak, de kiváltképpen a társadalombiztosítónál alkalmazott orvosoknak élvezniök kellene. Szerintünk még egy magánorvos részéről is megengedhetetlenek a gyűlölködésnek és elfogult nemzeti türelmetlenségnek ilyen fajta megnyilvánulásai, hát még egy köztisztviselő-orvos részéről, aki arról esküt, hogy a közt, azaz az állam polgárainak egész egyetemességét hűten fogja szolgálni. A nemesen értelmezett orvosi hivatással az ilyen politizálás semmiesetre sem fér össze.

a legolcsóbb minőségi-fogkrém

Chlorodont
a fogakat ragyogó
fehérré tisztítja

HIREK

Forradalmi relativitás

Lloyd George háborus emlékiratainak pár hét múlva megjelenő, legújabb kötetéből közöljünk néhány nap óta a Daily Telegraph. Ez a kötet az 1916. és 1917. esztendő eseményeivel foglalkozik és igen részletesen tárgyalja a német tengeralattjáró háború következményeit. Anglia volt háborus miniszterelnöke igen rossz véleménnyel van a tábornokok és tengernagyok nehézkes gondolkodásáról. Azt állítja, hogy Jellicoe és társai gyámoltalanságukkal és nehézségükkel végveszedelembé döntötték volna Angliát és vele a volt szövetségesek ügyét, ha a politikusok találékonysága nem eszelte volna ki a megfelelő védekezést a félelmetes német tengeralattjárók kivédhetetlen látszó veszedelem ellen.

A védekezés egyik módja volt a belföldi mezőgazdasági termelési képességének fokozása, ami bizony nem kicsiny feladat volt a rendszeres mezőgazdasági termelésről már hosszú évtizedek óta elszokott Angliában. Lloyd George erélye azonban nem ismert akadályokat ezen a ponton sem: irtalmatlanul felszántották az ősi parkok évszázados pázsitját és híres Hampstead Heath rétjein krumplít vetettek. Földesurak féltveörzött kiváltságait gondolkodás nélkül, egyetlen tollvonással semmisítették meg és feudális elszigeteltségben élő hercegek és grófok réjtjeit, vadaskertjeit irtalmatlanul felszántották.

A háborus kabinet 1917 február legelején tárgyalta ezeket a sürgős intézkedéseket. Lloyd George elbeszéli, hogy az egyik alkalommal a parkok kényszer-igénybevételéről volt szó és a rendelet-tervezet többek között feljogosítást adott a fácnokok lelövésére is, ha a vetésben kárt tesznek. Lord Balfour, maga is falusi nyugalmanak háborúatlanságát szerető főúr és híresen szép park tulajdonosa, szótlannal hallgatta végig a rendelet-tervezetet, amelynek minden mondata mögött ott volt Lloyd George plebejusi kiméletlensége. A minisztertanács végén mégsem állhatta meg, hogy legalább ennyit ne mondjon: „Amennyire meg tudtam számolni, ma délelőtt minden félárban egy-egy új forradalmat értünk meg.”

De Lloyd Georgenak igaz volt. Az 1917-iki termés eredménye a főbb gabonamagvakban sokmillió bushel-lel több lett, mint az előző évben és Anglia feje fölül elmúlt a kiéhezöttes veszedelem.

IDŐJÁRASJELENTÉS.

A budapesti időjárás-utató intézet jelentése szerint a hőmérséklet lényegesen nem változik. Fröszbődő északi légáramlás, helyenként esőzések és zivatarok.

— Minisztériumi felügyelő vizsgálta ki a háztartási iskola növendékeinek panaszát. Csikszeredáról jelentik: Néhány nappal ezelőtt megírtuk, hogy a csikszeredai háztartási iskola 24 növendéke éjjel kiszökött az intézetből és a főispánhoz ment panaszra. Ennek során előadták, hogy Justina Petrescu tanárnő, aki az iskola titkári teendőit is végzi, grommán kezeli őket. Cselédmunkát végeztet velük. Kijelentették, hogy míg a tanárnőt el nem helyezik, nem hajlandók visszatérni az intézetbe. Mitea dr. főispánnak hosszas rábeszéléssel sikerült a felháborodott növendékeket az intézetbe visszaküldeni. Közben értesítette a közoktatásügyi minisztert, ahonnan a napokban egy vezérfelügyelő szállott ki. Ezalkalommal is fenntartották, sőt megismertették vádjait a háztartási iskolai növendékek. Sőt, értesítéink szerint, több előkelő román azon óhajának adott kifejezést, hogy a hárommillió értékű leltárral rendelkező iskolát föl kell oszlatni. Nincs értelme, hogy az állam milliók költségekkel 24 növendék részére foglaljon le egy nodorn épületet és felszerelést akkor, amikor olyan nagy szükség van gazdasági iskolára. Csik megye lakossága oszlatlan érdeklődéssel várja a háztartási iskola körül fölbujzított semények tisztázását és reméli, hogy egyszer mindenkorra föloszlatják ezt az intézményt a Hargita alján fekvő gyönyörű épületben, eredeti óhajának megfelelően, a kor követelvényeinek megfelelő gazdasági szakiskolát eadeznek be.

— Hathónap egy pofonért. Sepsiszentgyörgyről jelentik: Nemcsak a közönség, de jogászörökben is igen nagy feltűnést keltett egy ítélet, amelyet az itteni járásbíróhoz hozott egy becsületsértési ügyben. A bíróság előtt Váncsa Vilmos úrkösi lakos állt, aki Nagy András falujábeli pofonütötte. Ezért a pofozkodó egénnyt a bíróság, beimerés alapján, büntetésnek mondotta ki és hathónapi fogházra és 1000 lej büntetésre ítélte. Az elítélt fellebbezett. A szokatlanul súlyos ítélet érthetően óriási feltűnést keltett.

— Gázpróbát tartanak Marosvásárhelyen is. Tudósítónk jelenti: A gáztámadások elleni védekezés irányítására szervezett bizottság ma tartotta rendes gyűlését a székely fővárosban is. Porubschy Ferenc marosmegyei prefektus bejelentette, hogy az országos programnak megfelelően június hó folyamán Marosvásárhelyen is megtartják a próba-gáztámadást.

— Töltött revolver az országúton. Marosvásárhelyről jelentik: Gadó Sándor 15 éves szászrégi gyermek az országúton egy töltött revolvért talált, amellyel játszani kezdett. A revolver játszadozás közben elsült és a gyermeket lábán és kezén súlyosan megsebesítette. A fiút sérüléseivel a szászrégi kórházba szállították be.

Egy sportvezérember írta a római futballmérkőzéssel kapcsolatban: Egy fecske nem csinál nyarat. Egy közös sportlekedés nem csinál még javító szellemváltozást. De a nyarat mégis csak fecskék jötte s a szellem-változást mindig csak bagatellnek látszó, semmibevehetőnek látszó apró, hogy ne mondjuk bolond és ostoba kicsiségek jelzik. Akik nemcsak szájukon, de szívükben is hordják a közép-európai népek jobb jövőjének vágyát a kiegyenlítés, a közös munka és a kölcsönös megbecsülés jegyében, azok zivősen üdvözlék ezt az első sportfecskét. Hátha nem is járunk már messze attól az időtől, mikor a sport után a kultúra, a gazdasági élet és a politika fecskéi is megjelennek az égen. Hiszen azért egy fecske ritkán jár magában. Hátha tényleg közelebb jutottunk ezzel is a nyárhoz?

— Beütött a villám egy dévai malomba. Tudósítónk jelenti: Tegnap hatalmas vihar vult el Déva felett, amely több órán keresztül tartott. A csángótelepi malomba beütött a villám, de mivel a malomban senki nem tartózkodott, emberéletben nem tett kárt. Ugyancsak becsapott a villám egy istállóba is, egy bikát agyonsújtott és lángborította az épületet, hogy tűzoltóságunk kellett kivonulnia a tűz eloltására. Érdekes, hogy a villámtól agyonsújtott bikát megnyúzták és húsát kiárusították, mivel az egészségügyi szempontból nem esett kifogás alá.

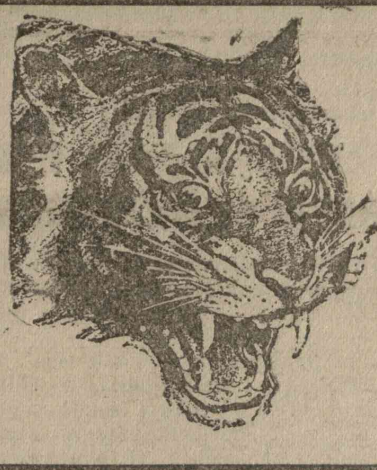
— Elbocsátották öt magyar jegyzőt Udvarhely megyében. Tudósítónk jelenti: Az az egyoldalú seprés, amely az egész országban megindult, most öt magyar jegyzőt röpitett ki állásából azonnali hatállyal és minden nyugdíjigény nélkül és pedig: Benze Domokos kisbacoai, Lőrincz Béla szentpáli, Szász Dénes alsófalvai, Patakfalvi Béla firtonosi és Péter Károly lövétei jegyzőket, akik közt van olyan is, aki már tizenöt éve szolgál.

— Elmaradt a lábhelikészítők marosvásárhelyi gyűlése. Erdély és a Bánság Lábhelikészítők Szövetségének Marosvásárhelyen tartandó 2-ik körzeti gyűlése július hó 1-ről bizonytalan időre elmarad a csikszeredai iparos nagygyűlés ünnepségei miatt. Dánér Lajos szövetségi elnök.

— Orvosi hír. Dr. Haltrich L., a bécsi egyetemi sebészeti klinika (Prof. Eiselsberg) és a női klinika (Prof. Peham) volt sebészorvosa, az elbingeri diakonisszakház volt főorvosa, 6 évi általános és 5 évi szakgyakorlat után, Brassóban, mint sebész, nőgyógyász, szülész és radiológus megkezdte rendeléseit, Lópiac 12. szám alatt. (11—12 és 3—4-ig.) Telefon 312. Operációk és röntgenvizsgálatok a Diakonisszaszatóriumban, Malom-utca 27.

— Most hagyta el a sajtót a Zsidó Ut társadalomtudományi szemle június-juliusi duplaszáma. A lap, amelynek eddigi számai általános érdeklődést váltottak ki, az egyedüli magyar nyelven megjelenő és a zsidóság problémáival tudományos megalapozottsággal foglalkozó zsidó organum. A különösen gazdag duplaszám tartalmából kiemeljük a következő cikkeket: A palesztinai osztályharc a cionizmus mérlegén (Salamon Ottó), Még egyszer a cionizmus és a zsidókérdés (Válasz Varga Lászlónak D. S. től), Ickovicsék (novella Barzilay Istvánól), A zsidó munkásszótály harcának adottságai II. (Judex). A betalfai gyermekfalu (Milek Goldschein), Garfunkel és Hopkins (novella Salom Asch-tól), A zsidókérdés nemzeti jellege (M. Zuckermann). A gazdag és változatos anyagot tartalmazó Jegyzetek, Könyvekről, Szemle és Tollhegyről nevű rovatokból kiemeljük Knut Ilmsun „pálfordulása, Az aradi cionista konferencia és A palesztinai ipar lehetőségei című cikkeket. A havonta megjelenő folyóirat előfizetési ára félévre 110 lej, megrendelhető a kiadóhivatalnál, Cluj, Cal. Marechel Foch 65.

— Letépte a gyalázkodó választási plakátokat — 1000 lej bírságot kapott. Csikszeredáról jelentik: Anghi István gyergyószárhelyi közbirtokossági elnök az 1932-es nemzeti-paraszt-párti választás miatt került a törvényszék elé. A vád szerint letépte a kormánypárt választási falragaszait. Anghi nem érzi magát bűnösnek. Tény, hogy letépte a kormánypárttal akkor választási szövetségben lévő Magyar Gazdasági Szövetség falragaszait de azok annyira

Capitol Mozgó, Brassó
Szombattól kezdődőleg egy film, amelyet mindenkinek meg kell néznie.

REMO,

AZ ÖRDÖGTIGRIS

A tigris harca a kígyóval, a kígyó harca a leopárd ellen, a leopárd harca az oroszlán ellen. Oroszlán tigris ellen, óriás-alligátor malay-i medve ellen. Medve python ellen, python az ember ellen. Rendkívül izgalmas és hajmeresztő jelenetek míg az élet-halál harc végül az ember javára dől el.

Vasárnap d. e 11 órákor nagy matinéelőadás: **Parakanowa**

ABLAK

gyalázatos hangok voltak, sőt olyan lealacsonyítóan csufolták a magyar párt vezetőit, hogy jóízű ember egy pillanatig sem tűrhette. Felfogása szerint az állam lakói között annyira szükségszerű harmonia megerősítésén dolgozott, amikor a gyalázatos papirokat leszedte. Hangoztatja, hogy véleménye szerint ilyen alacsony módon nem lehet becsülni egy kisebbségi nép vezéreit. Alításai bizonyítására csatolja a Salamon-féle vendéglő faláról leszedett falragaszokat. A bíróság bűnösnek találta a közbirtokossági elnököt és 1000 lej pénzbírságra ítélte. A vádlott fellebbezett, az ügyész súlyosbításért fellebbezett.

— Szilágy megyei hírek. Tudósítónk jelenti: Jakabffy Izák bérese Szilágy-somlyón férfi hullára bukkant, amely már a felismerhetetlenségig oszlásnak indult. Megállapították, hogy a holttest már legalább négy hónapja hever elrejtve, nyakán egy nadrágszíjjal. A boncolás során rájöttek, hogy gyomra fájékán súlyos ütések nyomai vannak. Megindult a nyomozás a rejtélyes lelet tisztázására. — Selymesilova községben a napokban sportklub alakult, amelynek csapata első ízben a sarmaságiakkal mérkőzött meg. A meccs után az igazgatótanítónál nagy murit csaptak, amelynek során a cigányok fellázadtak, mert nem fizettek nekik. Végül is a feldühödött részeg cigányok a mulatság egyik vezetőjét, Klár János tanítót úgy elverték, hogy válságos állapotban kellett be szállítani a szilágy-somlyói kórházba. — A zilahi pályaudvari vendéglős által szervezett betörőbanda pörében véget ért a tárgyalás, amelyen 74 tanut hallgattak ki. A törvényszék hétfőn hirdeti ki ítéletét.

— A Singer varrógép miatt ítélték el. Csikszeredáról jelentik: László Károly csikkarfalvai lakos lefoglalt tárgyak elcsikszarásával vádolva került a bíróság elé. Szabályszerű bírói végzés alapján egyik hitelezője lefoglaltatta részletre vásárolt Singer varrógépét, amit az árverés napján nem talált meg a végrehajtó. A vádlott hangoztatja, hogy a foglalás és az árverés közötti időszakban megjelentek házában a Singer-ügynökök és a részletre vásárolt, de még teljes egészében ki nem fizetett varrógép minden további kérdésökös nélkül magukkal vitték. A gép tulajdonjoga a gyáré volt. Alítását megfelelő bizonyítékokkal nem tudta alátámasztani s így a bíróság 5 napi fogházra ítélte.

— A Párisi Divatlap június havi száma megérkezett, ára 20 lej. Kapható a Brassói Lapok könyvosztályában, Brassó, Kapu-utca 56-58., az udvarban.

Szőreny megyei hírek. Anghel Hermina 64 éves lugosi asszony összeszólalkozott Popovics Miklós 26 éves albérlőjével. A veszekedés során a fiatalember lakásadónóját annyira összeverte, hogy az sérüléseibe néhány óra múlva belehalt. Popovics tettét azzal indokolja, hogy az öregasszony öt állandóan szerelmi ajánlatokkal ostromolta és mivel ő visszautasította, a legravasabb kellemtelenségeket eszelte ki. A fiatalembert a rendőrség őrizetbe vette. — Az újonnan megválasztott alpolgármesterek hatáskörében határozta meg: Jucu Oktáv dr., anyakönyvvezető helyettes, a városi közigazgatás, az adó és illetékbehajtás ellenőrzője lesz. Kare F. Márton az árlejtések vezetését a rend és tisztaság ellenőrzését vállalta. — Golopenta Illés 42 éves kőműves mester, két segéddel az

egyik herculesfürdői villán javítási munkálatokat végzett. Munka közben a husz méter magas, korhadtt állvány hirtelen összedőlt és Golopenta az egyik munkással a mélységbe zuhant, míg másik társuk egy ablakban megkapaszkodva függve maradt. Golopenta azonnal meghalt, társa életveszélyes sérüléseket szenvedett.

— Bernfeld tanár nyári tanfolyamot tart magántanulók részére. Felvilágosítás a konzervatóriumban, minden pénteken délután 5—7 óra között.

Bujor vallomása a grivicai pörben

Krajova, június 17
A lázadó grivicai vasuti munkások újrafelvételi perének tárgyalása tovább folyik a krajovai hadbírószék előtt.

Pénteken délelőtt a hadbírószék több vasuti munkást hallgatott ki. Mindegyik azt vallotta, hogy a grivicai vasuti munkások sztrájkmozgalmát rendkívül nyomorúságos helyzetük robbantotta ki.

Alexandru Jonescu lelkész és Popa templomi szolga azt vallják, hogy szemtanúi voltak annak, hogy a bukaresti rendőrség egyik komiszárja, egy detektív és egy közrendőr, valamint egy fényképész társaságában, lyukat csinált a grivicai vasuti műhelyekhez közel eső görög keleti templom falában, hogy azt mondhasák, hogy a munkások lövöldöztek a karhatalomra.

Több vasuti munkás után Gheorghiu Bujort, a híres munkásvezért hallgatta ki a hadbírószék.

Bujor, miután kijelenti, hogy nem esküszik meg, mert szabadgondolkodó, elmondja, hogy 1920-ban életfogytiglani kényszermunkára ítélték de 14 év után megkegyelmeztek neki és szabadlábra helyezték. A vasuti munkások mozgalmának jogos voltát és a sztrájkhoz való jogukat bizonyítja.

A királyi biztos megkérdi, hogyan fogadhatott el a tanu kegyelmet és miért engedte, hogy eszköznek használják fel őt.

Bujor a következőket mondja: A megkegyelmeztetésem okáról csak azok tudnának felvilágosítást adni, akik megkegyelmeztek nekem. Én nem tudom, miért bocsátottak szabadon. Én nem vagyok a burzsoázia eszköze. Hogy is lehetnék? Az életem legszebb éveit én a börtönben töltöttem. Alig hagytam el a börtönt, máris két izgatási per indult ellenem és nagyon valószínű, hogy nemsokára megint börtönbe jutok.

Délután a hadbírószék újra vasuti munkásokat hallgatott ki. A pénteki tárgyalás este 8-kor ért véget.

Szívünk mély fájdalommal tudatjuk, hogy a legjobb édesanya, testvér, nagyanya és rokon

Öz. Csáki Mártonné
született BÁLINT ANNA

életének 70-ik évében, 1934 június 16 án, rövid szenvedés után az Urban csendesen megboldogult

Temetése Zajzonban, f. hó 18-án d. u. 2 órákor lesz, honnan a türkősi családi sirba szállítjuk.

Aldott és szeretetben tevékeny élete szerezze meg neki Isten kegyelmét az Égekben, emléket tegye örökkévalóvá szerettei szívében.

A GYÁSZOLÓ CSALÁD.

(Mindon külön értesítés helyett)

Néhány vidéki magyar egyesület és magyar név, amelyeket érdemes volt feljegyezni

Ime, néhány intézmény és név, amelyeket érdemes volt egy vidéki riportköruton feljegyezni. És néhány elismerő szó, mert többnyire juthat ezeknek...

Nyárádszeredán az öntudatos, sokezer lelket magába foglaló magyar népi tömbnek, a nyárárdmenti magyarságnak két rátermett, lelkes és tehetséges vezetője van. Az egyik dr. Szoboszlai László, nyárádszeredai ügyvéd, a marosvásárhelyi román kat. főgimnázium gondnoka, aki országgyűlési képviselő is volt. A másik dr. Árkossy Jenő református lelkész és egyúttal majdnem minden kulturális egyesület szellemi irányítója is. A református férfiszövetség főleg vallási kérdésekkel foglalkozik, a ref. nőszövetség viszont jöviskerült műsoros estélyeinek bevételeivel aggokat és szegényeket segít. Az előbbi dr. Árkossy Jenő, míg az utóbbit dr. Árkossyné irányítja.

A református dalárda Nyárádszeredán hatvan tagot számlál és szintén a református lelkész irányítása mellett működik, míg a község másik dalegyesülete, a Bocskay-dalárda Dvoracek Antal állatorvos elnöke alatt nívós előadásokat rendez.

A nyárádszeredai 150 tagból álló kaszinó és a dr. Dósa László elnök vezetése alatt működő Iparos- és polgári kör viszont a nyárádszeredai magyarság könnyebb szórakozásait elégíti ki. A nyárádszeredai zsidóság kulturális irányítói estélyek és ismeretterjesztő előadások révén dr. Lőte Jenő orvos, Kohn Simonné és dr. Lőte Jenőné.

Erdőszentgyörgyön egy fiatal, külföldön végzett református lelkész, Fülöp Ferenc áll az összes kulturális mozgalmak élén. Ez a fiatal pap a Magyar Párt elnöke, ő és felesége irányítják a református Nőszövetséget, amely a betegek és aggok felsegélyezését végzi rendszerményeinek bevételeiből, felekezetre való tekintet nélkül.

Az erdőszentgyörgyi közös kaszinó, amelynek elnöke Sándor Zoltán gyógyszerész, de amelynek irányításában dr. Sámuel Jenő orvos, volt hitközségi elnök és Muica Theodor görög keleti esperes, jelenlegi szenátor is részt vesznek. Ez utóbbi neve nem véletlenül kerül a magyar nevek közé. A mellére tűzzük a felekezeti és faji megértés mindinkább ritkuló érdemrendjét, amelyet sok kisebbségi hála szerzett meg számára.

Szovátán viszont a hatóságok által „megbélyegzett” református dalárda vezetői, Kádár József bankigazgató és Barta Béla református lelkész-karnagy lelkesedése érdemi meg a nagy nyilvánosságot.

A szovátai haldokló ipar érdekében az Ipartos Egyesület fejt ki erőfeszítéseket. Elnöke Csörtán Ferenc, alelnöke Gáspár Lajos.

A nyárádszeredai Ipartestület elnöke, Urbuly Ferenc asztalos csak névleg dolgozhatik. Ebben a községben, sajnos, már nincs valamire való ipar.

Ez a néhány vidékről kiragadott magyar intézmény és magyar szellemi harcoss neve egyben emlékeztetőül is szolgálhat azoknak, akik a falu magyarságát elhanyagolják...

A községek és fürdőtelepek harcban állanak egymással

Egy törvénytervezet alapján, amelyet még a liberális kormány uralomra kerülése előtt a nemzeti-parasztpárt alatt szavazott meg a képviselőház, az erdélyi fürdőtelepekhez tartozó községek önállókká válnának. Más esetben a községek harcolnak az önállóságuk kivívása érdekében. Ebben az esetben fordítva történik.

Szovátai község lakossága is például egyenesen „haragszom rád”-ot játszik a fürdőigazgatósággal, amely ezt az elcsalást szorgalmazza. A község költségvetésének ugyanis több mint kétharmadát addig a fürdővendégek fizették és így ettől a jövedelemtől elesik a község.

A törvény még nem került a szenátus elé és így még nem is léphetett életbe... Nem lehet tudni tehát, hogy kinek fog kedvezni a sors. A fürdőigazgatóságnak, vagy a községnek? Valószínűleg a kecske is jól fog lakni és a káposzta is megmarad.

Két vidéki érdekesség:

Erdőszentgyörgyön nyugszik az angol királynő nagyanyja és Bözödujfalun székely zsidók laknak

Ez a két vidéki specialitás csak azért került egymás mellé, mert a két község, Erdőszentgyörgy és Bözödujfalun is pár kilométerre van egymástól.

Erdőszentgyörgy legnagyobb büszkesége a Rhédey-családdal áll összefüggésben. A 17-ik század elején kerültek az erdélyi fejedelem jóvoltából a Rhédeyek Erdőszentgyörgyre és az itteni református templomban világtörténelmi szempontból is nevezetes halott nyugszik. Az angol-magyar hófehér márvány felirású tábla szerint a kis magyar falu nagy halottja Rhédey Claudia grófnő, a jelenlegi angol királynő, Mary nagyanyja. Erdőszentgyörgyön izgalommal várják az angol királyi család egyik tagjának közelebbi megérkezését. A kései leszármazott az angol-magyar frigy egyik

érdekes alakját akarja a kis magyar faluban felkeresni...

Bözödujfalun már ismertebb arról a nevezetességről, amelyről a világjáró riporterek is sokszor beszámoltak már. A kis magyar falut, mint ismeretes, székely zsidók lakják.

A hagyományok szerint — amelyek egy magyar falu képét egzotikussá változtatták — Pécsi Simon idejében telepedett meg ebben a községben egy sajátos szombatista ág, amely a székely fajiság mellett teljesen átvette a zsidó vallás és felekezet összes ceremóniáit. A bözödujfalui székely zsidó, akárcsak valamelyik galíciai ghetto lakója, péntek este, az alkony beálltával abbahagyja a munkát és héber imádságokkal áldozik gyermekeivel együtt az ünnep beálltának.

A falu tragédiája

A falu, amely éppen olyan, mint a többi erdélyi falu, kicsi, szegény és nyomorult. Az ismert vidéki kellekek és figurák sem hiányzanak belőle. Természetesen a falu ismételten sem, akitől éppen úgy rettegnek, mint máshol.

De ez a falu, amelyet Szovátának hívnak, még egy külön egyéni tragédiával lett nyomorultabb...

Ott van mellette, pár száz méterre tőle — nyáron — a világfürdő, Szovátafürdő, a maga ragyogásában, pompájában és fényűzésében. A gondtalan és jólöltözött fürdővendégekkel, akik egész nap szórakoznak...

És ez a falu átalakult. Maga előtt látja ezt a talmi életet, amelyet csak néhány hétre, egy év gondban és munkában eltöltött napjai után szerez meg magának a kispolgár, gyógyul, pihen, hogy aztán újból kezdje a robotot. A falu azt hiszi, hogy azok, akik a fürdőhelyen színes fürdőruhákban szaladgálnak, nem ismerik a gondot és a nélkülözést...

És ezért a falu átalakult, ellustult. A lakosság nem foglalkozik semmivel, nem akar munkával pénzt szerezni, ott sütkérezik a „vendégszereplő” fürdővendégek csillogásának árnyékában...

És amikor ezek eltűnnek, amikor az ország minden részében újból serényen munkához látnak, akkor a szovátai emberekre szomorú, nyomorgó napok kezdődnek. És talán csak az tartja bennük a lelket, hogy nyáron ismét látni fogják a ragyogást és a csillogást...

Dalárda a fogházban

A szovátai református dalárda, amely már a múltban is igen sikerült estélyeket rendezett, majdnem olyan ujjtással lepte meg a világot, amelyet nem igen fognak utánozni.

Az elsőfokú ítélet nem változtatja meg az elsőfokú ítéletet nem változtatja meg a felsőbb bírói fórum, akkor az egész dalárda negyven napra testületileg bevonult volna a fogházba, ahol aztán állandó próbát tarthattak volna és a kedélyes fogházi intermezzó után „szabadon” választott versenytársaikat is bemutathatták volna.

A dalárda ugyanis a múlt év május 10-én — hivatalos meghívásra — megjelent az állami ünnepségeken, ahol a tagok a szokásos jelvényeket viselték. A gyengébbek kedvéért: a jelvény egy lantot ábrázol, melyet egy zöld babérszörny övez és az egész rajz kékes emailban

van kidolgozva.

A jelvény most negyven példányban megszeppenve fekszik a nyárádszeredai járásbíróság bünyelkamrájában. Ki hitte volna, hogy ezekért államellenes igaztási perbe vonják a dalárda tagjait. Akik kétezer lej, illetőleg negyven napra átváltoztatható fogházbüntetésben részesültek ezért a vétségért. Negyven nap hosszú idő — állapítják meg a daláristák — de mégis könnyebben teljesíthető, mint kétezer lej kifizetése a mai nehéz időkben.

Egyelőre a felsőbb fórum döntése alapján kitolódott az a veszély, hogy a dalárda bevonuljon a fogházba és még szabadon harsog a dal... a dal... a daaaaaal...

Ki hinné, hogy ma már énekelni is veszélyes... Irredentáság...

Éljen a politika!...

Két község: Erdőszentgyörgy és Nyárádszereda hasonló sérelme

A tévedés, illetőleg a sérelem, amely egyenesen a husába vág Erdőszentgyörgynek, egy dolgozó magyar falunak nem mindennapi. A község három megye, Maros-Torda, Udvarhely és Kisküküllővármegyék határán fekszik. Ide a legközelebbi centrum Marosvásárhely. Politikailag, gazdaságilag és földrajzilag mindig a székely főváros felé gravitált ez a község.

A bonyolult közigazgatási rendszerek azonban mindig megakadályozzák az egyes községek természetes fejlődését. Így történt ez Erdőszentgyörgyvel is, amelyet egy pár év előtt — tisztán politikai okokból, egy tollvonással elcsatoltak Marosvásárhelytől és Udvarhelyhez kapcsoláltak, amelyet kétszerannyi idő alatt lehet csak ebből a községből megközelíteni, mint Marosvásárhelyt.

És azt hiszik, hogy a község nem próbálkozott ennek az érdekeivel homlok egyenest ellenkező rendelkezés megváltoztatását kiharcolni. Dehogyan nem. A kísérletek azonban minden alkalommal a

politikán szenvedtek vereséget és a községnek kénytelen-kelletlen bele kellett törődnie a jelenlegi helyzetbe.

Valami furcsa céltudatosság mutatkozik abban a hasonlatosságban, amely ebben a sérelemben egyformán éri Erdőszentgyörgyöt és Nyárádszeredát, a Nyárárdmenti központját is. Itt is hasonló a helyzet.

Az első liberális kormány idején kilenc küküllőmenti községet csatoltak el Nyárádszeredától tisztán és nyilvánvaló politikai okokból. A szinmagyar lakossági községek helyett ugyanis román többségű kolozs megyei falvakat csatoltak Maros megyéhez, hogy a nemzetiségi egyensúlyt helyrebillentsék.

A kilenc község, amely eddig egy ugrásra volt a nyárádszeredai járásbíróshoz, most ugyanabban az ügyes-bajos dolgában csak két nap alatt képes elvergődni a rossz összeköttetések következtében Székelykeresztúrra, vagy Udvarhelyre, ha a hatóságokhoz idézik be.

Ehhez tartozik még az is, hogy 127 községnek „Marosszék” néven 16 ezer hold vagyona van, amelyből ennek a kilenc elcsatolt községnek is jelentős a része. A politikai balfogás következtében azonban nem juthatnak ezek a megnyomort községek ahhoz, hogy érdekeiket képviselhessék.

Vajjon miért nem lehetne ezt a két rendelkezést megváltoztatni. A politika szövevényei miatt mindennek és mindenkinek el kell pusztulnia?

Nyárárdmenti csendképek

A nyárádszeredai református lelkész hivatal megdőböntő statisztikával szolgál. A községben több mint ezer református család lakik. 1934 első négy hónapjában összesen 2 születés és 1 házasság történt a lelkészi hivatal kimutatása szerint.

Ezekből az adatokból sokféle következtetést lehet levonni a nyárárdmenti magyar falvak szociális és gazdasági helyzetére... Vagy ez talán így van mindenhol?

Az egyik nyárárdmenti községben a falusi magyar bíróval beszélgetek.

Megtárgyaljuk a konverziós törvény összes jó és rossz oldalait és akkor tapasztalatlanul ezt kérdelem:

— Hogy élnek a faluban a többi nemzetiségekkel?

— Mi, kérem mindig békeességben megvontunk — hangzik a keresetlen, őszinte válasz. Mi csak a háboruban verekszünk egymással és akkor is csak azért, mert az urak parancsolják!

Nem szokatlan, de mégis mindig új sérelem, amit fel kellett jegyezni:

A nyárádszeredai állami elemi iskolában a magyarnyelvű tagozatban is máig alig tanítanak magyarul. Szinmagyar vidéken, magyarnyelvű tanítóknak románul kell tanítani a növendékeket, azért mert egy felsőbb rendelkezés úgy kívánja. A magyar tanító románul tanít és a magyar tanuló így természetesen sem magyarul, sem románul nem tanul meg.

A nyárádszeredai főtér kedves díszes Bocskai emlékszóbor, amelyet annak emlékére emeltek, hogy 1605 február 21-én itt kiáltotta ki az országgyűlés Bocskai Istvánt fejedelemmé, eltűnt. A többi erdélyi magyar műemlék sorsára jutott. Eltanácsolták.

Szovátai-fürdő nagy változások előtt áll

A fürdőigazgatóság hónapok óta közel száz munkást foglalkoztatott egy hatalmas építkezésnél, amely gőzerővel el is készült.

Nemrégben adták át két nagyváradi vállalkozónak, akik horribilis összeget fizetnek a bérletért, a szovátai kaszinó-épületet, amely a színajai kaszinóhoz lesz hasonló és amelyben az összes modern szórakozásokon kívül a tánc és játék is ottthont találhat.

A fürdőigazgatóság eddigi épületeit is lebontották és azok helyébe hatalmas, modern terraszt építettek a fürdőigazgatóság, amelyen valószínűleg hemzsegni fognak a fürdővendégek.

Szovátafürdő felkészülten várja a vendégeket.

A Sóvidék lakossága tiltakozik egy ősrégi jog elvétele ellen

A parajdi sóbányák területén, az ugynevezett Sóvidéken, amelyhez Szovátai is tartozik, régi szokás volt, hogy a lakosság a parajdi sóbányákból évtizedeken keresztül önkéntesen áron kapott sót és szabadon használhatta a sóbányákból leszármazott „sóvizet”.

Éppen most, mikor ez a vidék a szárazság okozta kár következtében a legnagyobb nyomor elé néz, éppen most érte a szovátaiakat egy újabb sérelem. A kormány megvonta a lakosságtól az ingyen sómennyiséget és egybeeltitotta őket a „sóvíz” használatától is. Ez hogy a rendelet teljes szigorral hajtsák végre, a „sóvíz” őrizetével külön „őröket” bízta meg. A sóvidék természetes kincsére fegyveres őrök vigyáznak! Tragikomikus állapot, melynek orvoslását a liberális képviselőjelölték megígérték. A mandátum azonban most már megvan és így a képviselő ur sem gondol a sóra, akkor, amikor azt a fővárosi éttermekben ugyanis megkapja.

A leleplezett Gandhi

Nyugodt, sötétzsinű szem, kis törékeny ember, sovány arc, nagy ellálló füle, kezdte 1922-ben Romain Rolland lendületes könyvét Mahatma Gandhiról. Akkoriban a romantikus lelkek Európáért egy tekintettek Gandhira mint fénylő hajnalcsillagra, mint valami új Messiásra, egy erőszak nélküli etika első küldöttére. És mikor a Mahatma, a Nagy Lélek kinyilatkoztatta hitvallását a passzív ellenállásról, mely szerint az ellenséget csak végtelen szelidséggel és nem-együjtőműködéssel lehet legyőzni, és filigrán hindu aszkéta, a krisztusi tanak egy késői hajtásaként, profétaként jündöklött előttünk.

Manapság Gandhiról másképpen írnak az angol lapok, mint Romain Rolland ragyogó könyvében.

Régtől tudjuk, hogy a profétasors nem a legkönnyebb, nem irigyléreméltó. Nem kell mindig keresztrel, gunnyal is lehet ellenük védekezni. Így csuszott a rajtában a hindu proféta egyre lejjebb. „Mister Gandhi uszónadrágban”, „Mister Gandhi lepedőben”, „Mister Gandhi sótljáról”, — hulltak záptojásként a cikkek és a sovány proféta leterítve hevert előttünk.

Még ma is, amikor már a proféta teljesen kiment a divatból, visszament elégedetlen hívei közé, talán belátva, hogy bójóttal és rokkával még sem lehet a világot megváltani, békét kötött ellenségeivel feladva a harcot; az angolok még most is szívesen csipnek egyet-egyét a „halott országon”.

A Manchester Guardian „Mister Gandhi és motor-car” című cikkében Gandhinak nemcsak az automobilhoz való viszonyát fejtegeti, hanem szenzációs leleplezést is közöl a proféta tanainak eredetéről, mellyel tanaitól minden komoly alapot elvitat.

„Mister Gandhi, mint tudjuk, lemondott az automobilról és egyéb járművek használatáról. — írja a cikk — Ezentul gyalog fog járni, mint Guatama Buddha és a többi szentek. Ugyanis rohanó, utazásokkal teli életében Mister Gandhi eddig gyakran használt autót, vonatot és a mechanikai civilizáció egyéb termékeit, de mint legutóbb kijelentette, — soha nem bírt ilyenkor szabadulni egy szörnyű büntudat érzésétől és mindig tudta, hogy erőszakot követ el igazságerzetén. Aki pedig a világot gyors és mesterséges helyváltoztató eszközrel akarja megváltani, az a lehetetlen kísérlet meg”.

Hogy a Mahatma nem akarja a hindukat, az örök gondolatok földjének népét vonatra ültetni, nem engedi megérteni a bűnös járműveket, ezen nem csodálkozom. Mindenki saját fazonja szerint boldogul és — úgy látszik, boldogít. Érdekesebb sokkal a cikk második része, amely leleplezi, honnan származnak a profétáknak szelid, világmegváltó elvei, mellyel háromszázezer hindu vezetővé emelkedett. Honnan vette az egyzeri, falusi rokka melletti élet dicsőítését, miért képzeli el népét háziszőttekben és gyalogolva boldogabbnak, mint a bűnös szövetekben és autóbuszokban.

„Mikor annakidején 1906-ban a hinduk Messiasa mint kezdő ügyvéd a délfalikai Nataból Johannesburgba utazott, vasúti olvasmányul véletlenül Ruskinnak, a nagy angol íróknak „Unto this last” („Még a legutolsóknak is”) című könyvét kapta a vonaton. Ez az olvasmány, illetve utazás változtatta meg Gandhi életét és India történetét”. Rusinnak ebből a könyvből vette, a világmegváltó egyszerűség és a művészi képmunka és rokka gondolatát. Ruskin ebben jelenti ki, hogy rokkát vásárol és otthon szőni fog. Ez az igazi boldogság. Ezen a véletlen úti „lektúrón” mulott háromszázezer hindu sorsa. „Ha Cleopatra arra fél centiméterrel rövidebb, a világ sorsa másként alakul” — mondotta Shaw. Ha a Mahatma Ruskin helyett egy könnyed hindu magazint vásárolt a perroton, nem lett volna hindu nemzeti mozgalom, polgári együtt-nem-működés, országszerte passzív rezisztencia, hindu szabadságharc — írja a cikkíró.

Amennyiben a Manchester Guardiannak igaza van és csupán ez a röpke vasúti olvasmány tette a kezdő ügyvédet profétává, akkor legsürgősebb teendők a következők: felhívni az összes vasúti honlapokat Berlin és München között, hogy a legközelebb a német proféta átutazik ottan, (aki ugyan nem a vonatot tartja az eredendő bűnnek, hanem az eredetet, a miről neki sem tehet) adják a Führer kezébe vasúti olvasmányul éppen Gandhinak 1921-ben megjelent „Credo”-ját, annak is a „tehén oltalmazásáról” szóló paragrafusát.

Ez a cikk ugyanis nemcsak az emberi faj egyenlőségét mondja ki, hanem az egész ember alatti világnak, minden élőlénynek, állatnak is testvériséget és kötelező szeretetet hirdet. S. Hajós Alice

Kormányfelhívás Barthou fogadására

Bukarest, június 17.

A kormány Barthou francia külügyminiszter látogatásával kapcsolatban kiáltványt intézett a lakossághoz, amely a következőképpen szól: „Román! Barthou, a nagy francia államférfi és hazafi, országunk vendége lesz. A barátság és bizalom szavát hozza nekünk. Készülj fogadására, ahogyan az örök Franciaország küldöttjét fogadni illik. Unnepeld!”

A kiáltványt Tatarescu miniszterelnök írta alá.

ÉRETTSÉGIZHET MINDEN
BUKOTT DIÁK

A közoktatásügyi minisztérium most utoljára megengedte, hogy a középiskolát végzett tanulók érettségi vizsgára jelentkezhesenek, tekintet nélkül arra, hogy előzőleg hányszor buktak el az érettségien. A jövő tanévtől kezdve azok, akik ötnél többször elbuktak, többször nem állhatnak érettségi vizsgára.

Gyilkos és gyógyító hangok

A hallhatatlan jerikói trombita — Fantasztikus kísérletek az ultrahanghullámokkal

Budapest, június 17.

A világsajtóban bizonyos időközökben rakétaként bukkann fel szenzációs híradás a rejtélyes halálsugarakról, a jövő irtózatossá és kivédhetetlen fegyveréről. Misztikus legendák keletkeztek bizonyos kísérletek körül, amelyeknek lényege a laikus részére szinte megközelíthetetlen, hiszen elmúlt a technika romantikus nagy varázslóinak korszáka, mikor szikrázó fények gyújtottak lángoló, váratlan világosságot az éjszakába, mikor lomha gép-brontosaurusok mozdultak életre, vagy zajtalan, mázsás dinamószorok forgása öntött eleven energiát a kábelek zizegő idegrendszerébe. A modern tudomány már tulhajtott az alkotás első, döbbenetes hatású és főként meglepően látványos állomásain; leszállt a finoman árnyalt mélységekbe, mondhatnánk visszakanyarodott az alkímisták álmaiboz.

A békés rádióhullámoknak egy fajtája, a halálsugárnak elkeresztelt ultra rövid rádiószugárzás, amely megfelelő módon irányítva, ronabol, éget és megállítja a lüktető életet. A halálsugár még nem lépett ki a laboratóriumok falai közül, még korántsem az a veszedelmes fegyver, aminek híresztelik, de máris versenytársa akadtt abban a világban, ahol a centiméter óriási távolság és a milligramm hatalmas súly.

AZ ULTRAHANGOK

A hangrezgés a halálsugár konkurrensa, az a levegőrezgés, amely Caruso és Patti édes énekét hordozza, az a rezgés, amelyet csak másodpercenként huszöt-huszezerig képes érzékelni az emberi fül. Ezen felül a hang „hallhatatlan” és a milliós rezgések vizsgálata különös eredményre vezetett a kutatókat. Megállapították, hogy az ugynevezett ultrahangok különleges irányítható sugarak, amelyek rombolnak és pusztítanak. Megölik a baktériumokat, fém- és üveglemezeken hatolnak át, rovarok és kisebb emlősök, egerek, halak hirtelen halálát okozzák. A legmegdöbbentőbb hatása az ultrahangnak, hogy felbontja a vér vörös vérszójait, vagyis, ha élő szervezetbe hatol be a halálsugár, azt menthetlenül elpusztítja.

KISÉRTETIES EXPERIMENTUMOK

Legutóbb a lipcei egyetem fizikai intézetében folytattak érdekes kísérleteket az ultrahanggal. A lipcei egyetem vezetője, dr. Szalay Sándor, egy magyar származású fizikus, végezte ezeket a kísérleteket, amelyeket azután itt Magyarországon is megismételték. A B. L. munkatársának alkalmá volt végignézni az ultrahanggal lefolytatott egyik kísérletsorozatot. A milliós rezgéseket olajfürdőbe mártott quarclappal idézik elő. A quarclapot magasfeszültségű elektromos árammal hozzák rezgésbe. A laboratórium széles munkaasztalán vastagfalú üvegmedencébe süllyesztve áll a készülék. Egy

kapcsoló csattanása nyomán felbug élesen a hatalmas transzformátor, azután csend lesz a laboratóriumban. Mutató jelzi a rezgések számát. Néhány pillanat alatt már a milliós szám fölött imbolyog és ekkor a sima olajfelület hirtelen mozgásba jön. Misztikus látvány, ahogy az olaj feldomborodik, szinte kipuposodik, majd a közepéről néhány csepp olaj elválnak és körülbelül fél méter magasan a levegőbe repül, szinte szétrobban és a megmozdult olaj szökőkút-ként tör elő az üvegmedencéből.

A sebesen mozgó cseppek a halálsugár útját jelzik. Óriási erő működik az olajfürdő belsejében. Most egymásután következnek a kísérletek. A sugár útjába tartott üvegcső vörös izzóvá melegedik. Rendkívül óvatosnak kell lenni, mert ha a sugár a kezét érinti, ott égési sebeket okozhat. A robbantó energia a másodperc tört része alatt megöli a fehér egeret, egy vízmedencében uszkáló halat és életképtelenné tesz egy eleven baktériumkulturát. Néhány percig tartanak a szenzációs mutatóanyagok és a transzformátor éles bugása jelzi, hogy ismét visszatértünk a hallható hang birodalmába.

Ma még csak a laboratóriumok mélyén keltek életre az új halálsugarakat, a többi már technikai kérdés. Csak az energiát kell megfelelő módon növelni, hogy az ultrahangszugár kilépjen a kísérletezés zárt korlátai közül és megszülessen a modern jerikói trombita, amely a bibliaival ellentétben, hangtalanul fogja lerontani a falakat.

A szenzációs kísérletekkel kapcsolatban a B. L. munkatársa kérdést intézett Vermes Zoltán tanársegédhez, a probléma egyik legkitűnőbb szakértőjéhez, aki a következőket mondotta:

— Valóságos legendák keletkeznek a modern fizikai kísérletek körül. Az ultrarövid elektromos hullámokat keresztelték el halálsugaraknak, de megállapítható, hogy teljesen valószínűtlen, hogy ez a fajtájú „halálsugár” valaha is gyakorlatilag alkalmazható legyen. Az ultra hangszugarak, a milliós anyagi rezgések hatása hasonló a rádiós halálsugarakéhoz.

— A tudomány apró lépésekkel halad ma előre. Ahhoz, hogy az ultrahangokat kivigyük az életbe, vagy esetleg romboló fegyvert konstruáljunk belőle, óriási mennyiségű energiákra, hihetetlen erőpazarlásra van szükség. Nem lehetetlen, hogy a távolsági hatás sugarát valóban meg lehet növelni, de ez még a jövő zenéje. Sokkal érdekesebbek azok az eredmények, amelyeket az ultrahangszugarak felhasználásából, várnak a tudósok, nem a pusztítás, hanem a gyógyítás terén. Ezek a kísérletek még kezdetleges állapotban vannak, de valószínű, hogy a közel jövőben meglepő eredményeket fognak hozni.

P. L.

Februárban kihajtott a szőlő...

Elsürgült, régi-régi újságclkket küldött be hozzánk egy olvasónk. Melyik lapban jelent meg, nem tudni. Mikor jelent meg, az sem tűnik ki a sárga papírosról. A cikk azonban érdekes. Ez van benne:

Általánosan elterjedt az a vélemény, hogy a hideg tél után forró nyár következik és megfordítva. Ezt a véleményt határozottan megcáfolja az időjárás története, amelynek feljegyzései a Krisztus utáni hetedik századig nyulnak vissza s amelyek meleg teleknek és meleg nyaraknak a híre is megerősítik.

A hetedik század második felében, három egymásután következő esztendőben: 676, 677 és 678-ban egyáltalában nem volt tél; csupa meleg, száraz nap járta. A hőség 678-ban érte el tetőpontját, amikor az erdők, szénaboglyák, háztetők meggyulladtak s a tavak és kútak kiszáradtak. 1136-ban, 1137-ben és 1138-ban szintén elmaradt a tél, a nyár ellenben oly forró és száraz volt, hogy a hajók vízhiány miatt nem közlekedhettek.

A legközelebbi meleg tél Erdélyben 1182-ben volt, amikor a fák már februárban gyümölcsöt hoztak. Ez a meleg tél megréméltődött 1186-

ban. Ez év januárjában már virágoztak a fák s a madarak februárban lerakták tojásaikat a szabadban. Májusban arattak s augusztusban már vége volt a szüretnek. Így volt ez egész Középeurópában.

A legközelebbi enyhe tél 1224-ben volt. 1258-ban pedig megint olyan meleg tél köszöntött be, hogy januárban virágoztak a fák, Pünkösdtől táján arattak s Jakabnap körül szüreteltek. Az egykorú krónikások szerint a Duna völgyében 1289-ben a szőlős februárban kihajtott s áprilisban virágozott. Ennek ellenére bő aratás és jó esztendő volt. 1294-ben szintén nem kellett fűteni egész télen át.

Ezután nagyon sokáig nem volt meleg tél, a feljegyzések csak 1421-ben emlékeznek meg újra róla, hogy májusban már érett szőlőt lehetett találni. Három évre rá megint olyan enyhe volt a tél, hogy még karácsonykor is nyílt a virág. 1475-ben meg az ősz volt olyan szelid, hogy a fák mind újra kivirágoztak s Márton napján érett cseresznye lehetett enni. A legközelebbi meleg tél 1540-ben volt, tehát ugyancsak jókora idő múlva 1421 után. Bizonyítja ez azt, hogy az időjárásbeli rendkívüli,

ségek csak nagy időközökben, félszázadonként következnek be.

A meleg telet 1540-ben rendkívül forró és száraz nyár követte, úgyhogy Erdélyben a víz drágább volt a bornál és semmi széna nem teremvén, a máhát majdnem ingyen adták, párját egy forintért.

1586-ban a rozs husvétkor már kivirágozott, 1608-ban pedig már februárban virágzásban volt minden. 1610-ben oly meleg volt az ősz, hogy a cseresznye novemberben másodsorú érte, 1620-ban márciusban pedig a méhek már elrajzottak. 1626-ban januárban már megszólalt a pacsirta.

A legközelebbi nyáriás télről csak 1727-ben emlékeznek meg a krónikák. Ez év január 4 én nagy égháború volt, villámlással, mennydörgéssel, szélviharral, jégesővel. 1736-ban pedig még melegebb tél volt s utána forró volt a nyár, nemcsak Középeurópában, hanem az egész Földközi-tengeren is.

Rendkívüli időjárás volt 1861., 1862. és az 1863. években, de akkor inkább szárazság uralkodott, mint hőség. Az évekig tartó szárazságnak 1863-ban nagy éhínség lett a következménye, amire még ma is emlékeznek. 1864-ben már rendes tél volt, s 1865 január 6-án óriási nyári zivatal vonult végig egész Középeurópán, nagy égháborúval.

Rendkívül meleg tél volt az 1872 és 1873 közötti is. 1872 novemberében akkora csillaghullás volt, amire az emberek nem emlékeztek. 1873-ban pedig üstökösjárással volt egybekötve a meleg tél. Karácsonykor minden kert zöld volt, s az ibolya és más virág is sűrűn nyílt.

Ezt írja a régi, megsárgult cikk. Az adatok helyességéért a felelősséget mindenesetre áthárítjuk az ismeretlen újság ismeretlen szerkesztőségére.

Legújabb

A VELENCEI TALÁLKOZÓ
EREDMÉNYE

Római politikai körök szerint Mussolini szakított eddigi magatartásával, amely szerint nem utazik külföldre s rövidesen visszaadja Hitler látogatását. Jólétesültek úgy tudják, hogy a két diktátor beható eszmecsere folytatott Németország elszigeteltségéről s Mussolini rábeszélte Hitlert, hogy csatlakozzék az olasz-magyar-osztrák hármass gazdasági megegyezéshez.

A német külpolitika egyik vezetőszemélyisége nyilatkozott Velencében s kijelentette, hogy az osztrák kérdésben teljes összhang jött létre. Németország a legtávolabbról sem akar beavatkozni Ausztria belügyeibe. A velencei tárgyalások eredménye, szerinte, a Rosenberg-féle külpolitikai mellék-kormány végét jelenti.

VEGETERT A TANUKIHALLGATÁS
A DRÉHR-ÜGYBEN

A Dréhr-ügy budapesti tárgyalásán szombaton Varró Sándor nyugalmazott miniszteri tanácsos azt vallotta, hogy Hankó miniszteri tanácsos megjelent egyszer nála s elmondta, hogy Dréhr rá akarta őt venni, kövessenek el együtt öngyilkosságot. Hankónak arra a kérdésére, mitévő legyen, a tanu azt válaszolta, várja meg, hogy előbb Dréhr legyen öngyilkos. Az utolsó tanu Balázs János nyugalmazott detektív volt, aki annakidején a népjóléti minisztériumban teljesített szolgálatot, szintén súlyosan terhelő vallomást tett Hankóra. Elmondotta, hogy egyszer éppen akkor lépett be Hankóhoz, amikor az két aktára rá akarta hamisítani Vass miniszter nevére. Hankó zavarában azzal melegegőzött, hogy az ügyek sürgősek. Dréhr nevetve hallgatta Balázs vallomását, különösen, amikor azt állította, hogy jelentést akart tenni a dologról a miniszternek, de Vass közben meghalt.

NAGY JUTALOM A LENGYEL
BELÜGYMINISZTER
GYILKOSANAK FEJERE

Pieracki lengyel belügyminiszter gyilkosa után még folyik a hajszá. Hivatalos helyen ugyanis nem erősítették meg elfogatása híreit. Egy házban megtalálták köpenyét és kalapját s most az egész sajtóban közlik személyleírását. A belügyminisztérium 100 ezer zloty jutalmat tűzött ki a gyilkos kézrekerítéséért.

EURÓPA LEGJOBB HÁZIASSZONYA

A budapesti mezőgazdasági világkongresszussal kapcsolatban szombaton nemzetközi háztartási versenyt rendeztek, amelyen Magyarország, Svájc, Románia, Belgium és Olaszország legjobb háziasszonya vett részt. A verseny reggel 9 órától estig tartott. A versenyzőknek egy piszkótát kellett sütniök, felbontaniök és elkészíteniök egy halat, játszórúhát varniök egy gyereknek, egy 12 személyes terítéket felmosogatniök és törölgetniök s ezen kívül egy 4 éves gyermeket szórakoztatniök. Aki a legkevesebb idő alatt és a legkevesebb anyag felhasználásával végezte el ezt a napi háztartási munkát, azt kiáltják ki Európa legjobb háziasszonyának s az kapja a jutalomserleget. A verseny eredményét lapunk zártáig még nem hirdették ki.

K Ö Z G A Z D A S Á G

A mezőgazdasági és városi adósságok rendezéséről szóló törvény végrehajtási utasítása

Az adósságok meghatározása és rendezése

I. közlemény

Alábbiakban megkezdjük az adósságok rendezéséről szóló törvény végrehajtási utasítása pontos szövegének közlését, Tanódy Endre dr. fordításában és magyarázatával.

A végrehajtási utasítás leközlése után ismét megindítjuk „Konverziós tanácsadó” rovatunkat, Minden erre vonatkozó levelet kérjük közvetlenül Tanódy Endre dr., București, Str. Nifon 25. címére küldeni.

I. CIM

A MEZŐGAZDASÁGI TARTOZÁSOK MEGHATÁROZÁSA ÉS RENDEZÉSE

1. szakasz. A) Mezőgazdasági adósok az 1934. április 7-iki törvény kihirdetésekor román honossággal bíró magánszemélyek, földvásárló közösségek, nyeresésképesi részlet nélküli magánjogi személyek, bármilyen természetű alapítványok, ideértve a Román Akadémiát, a bukaresti vallásalapot, a karánsebesi és naszdói volt hátrórvidéki ezredek vagy vagyonszösségeit, ha 1931. december 18-tól a mai napig valóságos, vagy látszat szerint jelentkező tulajdonosai az alább felsorolt javak valamelyikének:

a) Olyan ingatlanoknak, amelyek az egyenes adótörvény 3. szakaszának rendelkezései szerint földadó alá esnek, tekintet nélkül azok fekvésére és akkor is, ha valamely érvényben levő törvényes rendelkezés folytán adómentesek, továbbá akkor is, ha az adóajstromban tulajdonosként nem az adós szerepel.

b) Bárhol fekvő lakóháznak, ha a tulajdonos földmunkás.

A Romániában lakó külföldi honosok személyét illetően azok a nemzetközi egyezmények, amely részükre a román honosokkal egyenlő elbánás jogát biztosítják, tiszteletben tartandók.

Látszat szerint jelentkező tulajdonosnak a törvény értelmében az tekintendő, aki tulajdonosként lép fel és közismerten ilyennek van ismerte.

Ilyeneknek tekintetnek a földhözjutott falusiak is, akiknek jogai meg vannak állapítva, de földigényük még nem végleges, az összes telepések, illetmények területére való tekintet nélkül, akiknek a törvény kihirdetésekor még nincsen tulajdoni jogcímük, de telepítésük jóvá van hagyva és illetményeik birtokába vannak helyezve.

A fenti feltételek fennforgása az általános eljárási szabályokkal ismert bármely bizonyítási eszközzel igazolható, de iratokra csak akkor lehet érvényesen hivatkozni, ha azoknak hiteles keltezésük van, Erdélyben és Bukovinában pedig csak akkor, ha az illető területeken érvényes törvények szerint bizonyító erővel bírnak.

Jelen törvény alkalmazása szempontjából azok a javak, amelyeket törvényes öröklésre hivatott adósok 1931. december 18-ika után örökölték, olybá tekintendők, mintha azon időponttól kezdve volnának tulajdonukban, amelyben azokat az elhunyt szerezte.

B) A fenti a) bekezdésben felsorolt mezőgazdasági adósok a jelen fejezet kedvezményében részesülnek, ha az alábbi feltételek valamelyikének megfelelnek:

a) hogy ők, vagy hitvestársuk, szülőik, vagy gyermekeik valamelyike, vagy végül az a) alatt meghatározott mezőgazdasági ingatlanban velük osztatlan örökös-társaik egyike legalább 1931. december 18-tól kezdve tényleg és megszakítás nélkül valamely falusi közösségben lakjanak,

b) hogy személyes mezőgazdasági jövedelmük az adókimutatás szerint legalább 50 százalékkal tegye azon személyes jövedelmek összegének, amelyeknek

alapján globális adók az 1933. évre számítva lettek.

A jövedelmek ezen végösszegéből levonásba jön az adós által saját házában használt lakás jövedelme — és levonásba jön 80 ezer lej a fizetésekből, nyugdíjából, szabadfoglalkozás üzéséből, vagy bármilyen munkateljesítésért kapott járadalmazásokból eredő összjövedelemből.

A mezőgazdasági jövedelem 50 százalékos arányának kiszámításánál, de nem egyben az összjövedelem kiszámításánál is a kitermelés alatt nem álló adómentes erdők utáni jövedelem az illető területben megállapított mezőgazdasági jövedelem felével számítandó, a gyümölcs és szőlőtelepítmények után pedig, amelyek adómentesek, a jövedelem úgy számítandó, mintha azok teljes termésben volnának.

Milyen tartozások jártak le 1934. április 7-ikén

Az I. fejezet alá eső fent felsorolt tartozások a törvény kihirdetésének napján, azaz 1934. április 7-én lejártaknak tekintendők.

Jelen fejezet rendelkezései alá esnek azok a költségek is, amelyek az előző bekezdésben említett követelések megállapítására vonatkozó határozatban, 1931. december 18-ika után lettek megítélve.

Nem esnek jelen szakasz rendelkezései alá a törvény alapján járó törlesztési részletek megítélésével és behajtásával felmerült költségek, valamint azok, amelyek a törvényből eredő bármilyen jog érvényesítésével felmerült költségek.

A törvény kihirdetése után megítélt költségek azokról az adósokról, akik a törvény rendelkezései alá esnek, nem követelhetők, ha azok olyan követelések megítélésével merültek fel, amelyek a törvény rendelkezései alá esnek és amelyeket az adós nem kifogásolt, ideértve az összes váltókereseteket is, kivéve, ha a hitelezőnek végrehajtást kellene vezetnie a szerzett határozat alapján.

3. szakasz. Minden követelés a törvény kihirdetése napján fennálló összegében számítandó, beleértve a hátralékos kamatokat, amelyek 1931. december 18-ig a törvény, vagy a feleknek a kamattörvények figyelembevételével létrejött megegyezései alapján számítandók, ezen határnaptól kezdve pedig nem tőkésíthető évi 2 százalékkal. Hátralékos kamatok alatt azok értendők, amelyek nem lettek ténylegesen kifizetve.

Azok a kamatok, amelyek 1931. december 18-ika után csak számlán lettek terhelve, hátralékosoknak tekintendők még akkor is, ha a számla lezárásával tőkésítve lettek, vagy ez a tőkésítés bármely más módon történt és akkor is, ha ezt a könyvelést az adós elfogadta.

Az 1931. december 18-át megelőző utolsó tőkésítés után fizetett összegek, ha a fizetés különös rendeltetés nélkül történt, elsősorban az utolsó zárlat után járó hátralékos kamatokra számolandók el, a többlet pedig az 1931. december 18-át megelőző utolsó zárlat egyenlegére fordítandó.

A kamatokkal egyenlő megítélés alá esnek a tartozások járulékaiként megállapított összegek, amilyenek a finanszírozási jutalék, hitelnyitási jutalék és más hasonló — valamint minden más szolgáltatás, amely bármely címen vagy néven a tőke használatának ellenértékeképpen van kikötve.

4. szakasz. Az 1. szakaszban meghatározott adósok 2. szakaszban körülírt tartozásainak a 3. szakasz szerint meghatározott összege 50 százalékkal leszállítottik.

Ezen esetekben a községben, vagy ilyenek hiányában a legközelebbi községben fekvő hasonló ingatlanok adóalapjai veendő figyelembe.

2. szakasz. Az 1. szakasz alatt felsorolt adósoknak 1931. december 18. előtt keletkezett összes tartozásai a 69. szakaszban felsoroltak kivételével — az I. fejezet rendelkezései alá esnek, tekintet nélkül arra, hogy szerződésből, végrendeletből, szerződéses jogviszonyból, deliktumból vagy kvázi-deliktumból erednek, hogy fő vagy mellékkötelezettségek és tekintet nélkül arra, hogy elsőbbséggel vagy jelzáloggal vannak biztosítva, avagy egyszerű személyes tartozások és végül tekintet nélkül arra is, hogy a 7. vagy 8. szakasz szerinti nyilatkozatokban bennfoglaltak-e vagy sem?

Az így leszállított tartozás, amely után évi 3 százalékos kamat jár, 34 félévi részletben fizetendő, amely részletek a fent megjelölt kamatot is magukba foglalják.

A részletek minden év május 15-én és november 15-én esedékesek, az első részlet 1934. november 15-én. Az 1934. november 15-én és 1935. május 15-én fizetendő részletek egyenként a leszállított tartozás 2,50 százalékat teszik ki, az 1935. november 15. és 1936. május 15-én esedékes részletek pedig 3 százalékat.

A tartozás törlesztetlen hátraléka 30 egyenlő félévi részletben lesz fizetendő. A jelen szakaszban meghatározott részletek ezen végrehajtási utasításhoz csatolt táblázatban vannak kiszámítva.

5. szakasz. Ha az adós valamelyik törlesztési részletet az esedékesség előtt fizetné ki, úgy évi 6 százalékos leszállítást élvez, amely a fizetés napjától az illető esedékesség napjáig számítandó.

Valamely részlet előzetes kifizetése nincsen megengedve, ha az előző esedékes részletek teljes egészükben kiegyenlítve nincsenek.

6. szakasz. A törvény 1. szakaszában meghatározott adósok a törvény kihirdetésétől számított két év alatt mentesíthetik magukat bármely tartozásuk alól, és pedig ebben az esetben a 3. szakasz szerint megállapított tartozási összeg után számított 70 százalékos engedménnyel, ha teljesítik az alábbi feltételeket:

a), hogy a törvény kihirdetésétől számított első évben, azaz 1935. április 7-ig kifizessék legalább 15 százalékat és a 3. szakasz szerint kiszámított tartozás leszállított összegének, továbbá 3 százalékos kamatot a tartozás kifizetett hányada után, amely kamatot a törvény kihirdetése napjától a fizetés napjáig számítandó.

b), hogy a második év végéig vagyis 1936. április 7-ig kifizessék a 3. szakasz szerint megállapított tartozásösszeg 50 százalékaának meg kifizetetlen részét és az

így fizetett hányad után számított 3 százalékos kamatot, amely a törvény kihirdetése napjától ezen hátralék kifizetésének napjáig jár.

Az 1. szakaszban meghatározott adósok bármely tartozásuk alól mentesíthetik magukat a törvény kihirdetésétől számított öt év alatt és pedig esetekben a 3. szakasz szerint megállapított tartozásösszegből 60 százalékos engedménnyel, ha teljesítik az alábbi feltételt:

hogy a 3. szakasz szerint megállapított teljes tartozásösszegből évente 8 százalékos fizessék az évi hányadra eső 3 százalékos kamattal, amely minden hányad után a törvény kihirdetése napjától az illető hányad kifizetése napjáig számítandó.

Azok az adósok, akik a jelen szakasz rendelkezéseivel élnek, nem hivatkozhatnak egyidejűleg az 5. szakaszban meghatározott engedményre.

Ugyanezek az adósok kötelesek a törvény 4. szakaszában előírt részletek megfizetésére is az ott meghatározott időpontokban úgy, hogy a fenti hányadokat a 6. szakaszban megszabott határidőkben kiegyenlítsék.

7. szakasz. Az 1. szakasz alá eső adósok, akik az 1932. április 19. 1932. október 26. és 1933. április 14-iki törvénynek hatálya alatt szanalási nyilatkozatot tettek, újabb nyilatkozatot nem tehetnek.

A fent felsorolt törvények hatálya alatt tett nyilatkozatok, hanem is birtak az ezen törvények által megkívánt érvényességi kellekkel, az 1934. április 7-iki törvény alkalmazása szempontjából véglegeseknek tekintendők, semmi irányban nem módosíthatók, sem ki nem egészíthetők, kivéve a 3. szakasz rendelkezései folytán szükségessé vált kiszámítási módosításokat.

Ugyancsak pótnyilatkozatban jelenthető be a nyilatkozat beadása után történt vagyonszerezés. Hivatkozhatnak továbbá az adósok az általuk tett nyilatkozat után eszközölt fizetéseikre, vagy a tartozásnak más módon való elenyésztésére.

A kiszámítási módosítások, valamint a tartozásnak fizetés vagy más módon való elenyésztése, a hitelezőknek pótnyilatkozat nélkül is ellenvethetők.

8. szakasz. Amennyiben az 1932. április 19. 1932. október 26. és 1933. április 14-iki törvények hatálya alatt szanalási nyilatkozatot még nem tettek, az alább felsorolt és a törvény I. fejezete alá eső adósoknak szanalási kérelmet kell beadniük:

a) A tíz hektáron felüli mezőgazdasági adósoknak,

b) A tíz hektáron alóli mezőgazdasági adósoknak, ha városi vagy külvárosi olyan ingatlanuk is van, amely épületadó alá esik.

Azok a mezőgazdasági adósok, akik a fenti csoportok valamelyikébe nem esnek, nem kötelesek nyilatkozatot tenni.

A nyilatkozatok a törvény kihirdetésétől számított egy hónapon belül, tehát legkésőbb május 7-én adandók be. Az a) alatti adósok kérvényei lakhelyük törvényszékének főnöknél adandók be, akiknél a kérvények összpontosítva lesznek, a b) alatti adósok nyilatkozatai pedig lakhelyük járásbírójánál adandók be.

Ezen nyilatkozatoknak az adós tartozásainak, aktivumainak és összes jövedelmének kimutatását, továbbá az adósok a nyilatkozatban kimutatott hitelezők lakhelyének megjelölését kell tartalmazniuk.

Ugy a törvényszéknél, mint a járásbíró

Emelkedett a Nemzeti Bank aranykészlete

Bukarest, június 17

A Nemzeti Bank legutóbbi kimutatása szerint az intézet helyzete a következő:

Aranykészlet: 10 milliárd, 57 millió 552.575 lej.

Arany Romániában: 8 milliárd 416 millió 500.550 lej.

Arany külföldön: 1 milliárd 641 millió 652.025 lej.

Devizák: 148 millió 250.400 lej. A készlet a legutóbbi kimutatás óta 6 millió

109.516 lejjel emelkedett.

Kereskedelmi tárca: 6 milliárd 572 millió 844.809 lej.

Bankjegyforgalom: 21 milliárd 572 millió 951.055 lej.

Mezőgazdasági és városi tárca: 5 milliárd 147 millió 142.840 lej.

Cimletelőleg: 476 millió 612.014 lej.

Államadósság: 3 milliárd 681 millió 87.283 lej.

Kincstári előlegek: 2 milliárd lej.

...ságnál a nyilatkozatok az adós nevére
...tatanandók, külön lajstromos mutatóban.
...járásbíróknál ez a lajstrom közsé-
...ként külön fektetendő fel.
A jelen szakasz alapján tett nyilatko-
...zátát az adós csak a törvény kihirdetésé-
...l számított egy hónapon belül módosít-

Áru- és pénzpiac

VALUTAK

A Nemzeti Bank árfolyama:
Svájci frank 32.40—32.80.
Francia frank 6.585—6.6375.
Osztrák schilling 23.52.
Csechkorona 4.16.
Pengő: 29.24.
Dollár 99.25—109.25.
Fontsterling 502.50—512.50.
Lira 8.60—8.85.
Márka 37.75—39.75.

TEMESVÁRI PIACI ÁRAK:

Liszt: Nagymalmi áruk: 0-ás 7.60, 4-es 6.80,
6-os 6.30, 6-os 5.80, 8-as lábliszt 2.80, korpa
2.40. Középmalmi áruk: 0-ás 7.50, 4-es 6.70,
6-os 6.20, 6-os 5.70, korpa 2.20 (korpaspák nél-
kül, a többi árak mind zsákkal értendő). Egé-
zen kis malmok árai átlagban 20 banival ol-
gobbak.
Nyersbőr: marhabőrök 22 lej kg-ként, fejés
borju 36, fejetlen borju 44 lej kg-ként. Bárány-
bőr darabonként 40—60 lej.
Élőállatok: Az exportüzletet még mindig az
olasz követelések átutalása aggasztja. Az olasz
bizományosok még mindig nem akarnak lírát
adni s az olasz bankoknál zárolt 10 millió lej
örül követelés most is függőben van. Ha a
levizakontikus nem nyer elintéztést, az exp-
ort csökkenésére lehet számítani. Az árak
változatlanok: I. oszt. 10—12, II. oszt. 8—10,
III. oszt. 6—7, tehén 6—7, ökör 4—5, borju 12

—14, sertés I. oszt. 15—16, II. oszt. 13—14,
zsisertés I. oszt. 20—21, II. oszt. 17—19, juh
5—6 lej. Áruk kg-ként.
Piaci árak: Tej 2—3 lej, tojás 80 bani, vaj
45—50 lej, marhahús 16 lej, cseresnye 4 lej, új
burgonya 3 lej, 1 kg. zöldbab 13—15 lej, borju-
hús 20—22 lej, sertéshús 32 lej, 1 pár rántani
való csirke 26—28 lej.

CSIKÁGÓ NYITÁS

Buza: július 95 háromnegyed, szeptember 96
egynegyed, december 98 egynegyed.
Kukorica: július 57 egynegyed, szeptember
59 egynegyed, decemberre nincs jegyzés.
Zab: július 43 háromnegyed, szeptember 48
egyketted, decemberre nincs jegyzés.
Rozs: júliusra nincs jegyzés, szeptemberre 66
háromnegyed, decemberre nincs jegyzés.

ZÁRLAT

Buza, lanya irányzat: július 94—94.12, szeptem-
ber 94.87—95, december 96.37.
Kukorica, tartott irányzat: július 58, szeptem-
ber 59.75, december 61.12.
Zab, tartott irányzat: július 43.75, szeptem-
ber 43.37, december 44.50.
Rozs, tartott irányzat: július 65.12, szeptem-
ber 66.37, december 69.

WINNIPEG NYITÁS

Buza: július 76 egyketted, október 78 egy-
ketted, december 79 egynegyed.
ZÁRLAT
Buza, lanya irányzat: július 76.12, október
78.12, december 79.
Árpa: július 43.62, október 45.25, decemberre
nincs jegyzés.

LIVERPOOL ZÁRLAT

Buza, lanya irányzat: július 4.07 ötnyelcad,
október 4.10 háromnegyed, december 5.01.
Kukorica, nyugodt irányzat: július 7.09, októ-
ber 7.09, december 7.10 egyketted.

ALLATPIACOK KÜLFÖLDÖN MILANOBAN

a vágómarhavásár irányzata javult, az árak 10

centesimoval emelkedtek. 644 db-os felhajtás
volt. Áruk: ökör Ia Lit. 2.60—2.90, IIa 2.20—
2.40, bika 2.30—2.60, IIa 1.90—2.10, szedett
marha 2.30—2.60 élőnyul/kg-ként.

SATORALJAUJHELY

mindössze 400 db állatot hajtottak fel az orszá-
gos vásárra, ebből 133 db kelt el. Áruk: vágó-
marha 30—35, hizott sertés 60—70, süldő 80—
85 fill kg.

SZALONNA-ÉS ZSIRPIAC

A piac irányzata változatlanul gyenge, az
érdeklődés csekély és az árakat csak nehezen
lehet tartani. Áruk: sózatlan, nyers szalonna,
nehéz áru 8 1.40—1.45, közép 1.20—1.25, könny-
űz 1.10—1.15, sertézsír 1.45 kg-ként.

HAGYMAPIAC SVÁJCBAN

A svájci piacon a forgalom meglehetősen
gyenge és ezidőszerint csak egyiptomi hagy-
mában voltak kisebb üzletkötések. A géppel
válogatott árúért Lit. 26, a kézzel váloga-
tottért pedig Lit. 24-et fizettek ab Trieszt
q-ként. Az áru minősége a fogyasztóközönse-
get nem elégti ki. Fokhagymából jóáru alig
kerül a piacra, a szükségletet félig érett olasz
és francia áruval kell fedezni, bár ezt a vásár-
lók nem nagyon szívesen veszik.

BORPIAC MÓRÓTT

A móri borpiacon a napokban néhány tétel
10.9—11.4 fokos erejű kelt el, 26—27 filléres
literenkénti áron. Óborban a kínálat csekély
a 14—15 fokos 1930. termésti édesborokért 55
—70 fillérig terjedő árakat kérnek és fizetnek.

Országos iparosgyűlés lesz Marosvásárhelyen

Az ország összes iparosai adnak egymásnak találkozt a székely fővárosban, hogy ismét föltárják panaszait

Marosvásárhely, június 17.

Erdekes elhatározás született meg egy marosvásárhelyi gyűlésen, amelyen az iparososztály sérelmei kerültek napirendre.

A marosvásárhelyi „Központi”-étterem helyiségében a gazdasági viszonyoktól egyformán sújtott magyar, román és zsidó iparosok közös értekezletet tartottak, amelyen elpanaszolták egymás sérelmeiket.

Számos, igen éles kifakadás hangzott el az iparosgyűlésen az iparoskérdéseket sértő törvények ellen. Különösen kifakadtak a felszólalók a betegségyógy-
pénztári magas illetékek ellen és azok-

nak behajtási módszerét erős szavakkal kritizálták.

Sérelmezték, hogy az önálló iparosok
nak is be kellett iratkozniok a betegse-
gyógypénztárba és hogy az első héten a
munkaadó kénytelen viselni alkalmá-
zotta terheit.

Szabó Sándor eszmiadiatársulati elnök
elnökletében lezajlott gyűlés iparosai el-
határozták ezután, hogy

június 24-ikére országos iparosgyűlést
hivnak össze Marosvásárhelyre feleke-
zetre és fajra való különbség nélkül.

Egyben rögtön bizottságot választottak
meg a helybeli iparostestület elnökeiből.
A bizottság már most hozzálátott az or-
szágos iparos-parlament előkészítéséhez.

SPORT-ÉLETT

Itt az újabb „világcsapat“!...

Az Idozsbladed állította össze: Moravetz is benne van

Stockholm, június 17.

Ugyalászik, divatos társasjáték lett a
világ bajnokság után — a csapatösszeál-
lítás. A világ bajnokságon szereplő játé-
kosok közül ki mutatta a legjobb formát,
kiből lehetne összeállítani egy „világ-
válogatott” csapatot? — erre a kérdésre
akar felelni, persze egyéni-velemény és
megítélés alapján. (Hogy kivel játszana
a föld” válogatott csapata? Esetleg a
Mars bolygó együttesével. . .)
A svéd Idozsbladed a világ egyik leg-
nagyobb sportlapja is összeállította a vi-
lág bajnokság játékosainak ranglistáját,
melynek több érdekessége van.
A román csapat centerhalfja, Moravetz

mint a legjobb balfedezet szerepel. Nagy-
szerűen játszhatott a csehek ellen Mora-
vetz, ha egyetlen játéka alapján bekerült
a világcsapatba is. A balfedezetek között
2-ik helyen a spanyol Marculeta, 3-ik
helyen a magyar Lázár van az öt-öt leg-
jobb között. A magyarok közül Markos
első a jobbszélsők, Avar második a jobb-
összekötők között.

A „legjobb 11”-et a ranglisták elsőiből
igy állította össze a svéd sportlap:

Zamora spanyol — Axelsson svéd,
Quincoces spanyol — Guinchard svájci,
Monti olasz, Moravetz román, — Markos
magyar, Waldemar brazil, Sindelar osz-
trák, Abbeglen svájci, Pucs csehszlovák.

BELFÖLDI FUTBALLMUSOR

Román Kupa: Aradon: Ripen-
sia—AMTE, Resicán: Universi-
tatea—UDR.
Nemzeti Bajnokság. Bukarest:
Kinizsi—CFR.

14-re emelik fel a magyar profiligá létszámát

ez a terv merült fel, hogy megmen-
tsek a kieső Nemzetit. A jelenlegi 12-es
létszám mellett, tehát két hely maradna
üresen. Ezért a Nemzeti, a Szürketaxi,
és a Somogy-Erzsébet osztályozón alul-
maradt csapat pályázna hármas osztá-
lyozóval. A kérdést kedden tárgyalják.
Addig csak óhaj. Az érdekelték óhaja.

Másfélmillió líra — körülbelül 14 millió lej
— tiszta haszna volt a világ bajnokságnak. A
FIFA-nak másfélmillió lejnyi részesedés jutott.
Ezzel, mégis jó üzlet volt.

Atletika

Kis atlétikai revü...

Európa minden országában megkezdő-
dött már teljes lendülettel a pályasze-
zon. Már nagyszerű eredmények is szü-
letnek. Nem árt szétnézni, későbbi nagy
csatákra lehet következtetni. . .

sal a gerelyvetésben, Kotkas 49 m. 67
cm-es eredménnyel a diszkoszdobásbau
lett első. 3000 m: 1. Lukola 15 p. 19.7 mp.
Távolugrás: 1. Kaskinen 710 cm.

...és a svédek...

is jó formában vannak már. Egyik ver-
sényen 3000 m: 1. Lindgren 8 p. 35.4 mp.
2. Holmquist 8 p. 46.8 mp. 3. Petterson
8 p. 48 mp. 400 m.: Strömberg 50 mp. 2.
Larsson 50.4 mp. Távol: 1. Svensson 715
cm. 2. Stenquist 715. Egy másik verseny
érdekessége, hogy a 38 éves Björnema,
az amszterdami olimpia győztese 618 cm.
el győzött, 38 éves korában!

...még a lengyelek is...

jeleskednek: már 1500 méteren Kuso-
cinszky kerek 4 perccel győzött, Heljan
15 m. 72 cm-t dobott sullyal a varsói ver-
sényen.

...Bécs viszont gyenge még...

Radnitz 50.2 mp-es 400 métere, Geissler
694 cm-es távolugrása volt a legjobb
eredmény a legutóbbi versenyeken.

UJ SPORT: ASZFALTKORCSOLYA

Rendes korcsolya és görkorcsolya „keresztződése”. Tankrendszerrel gumiszalag
forog az eddigi kerek helyett. Minden irányban végezhető vele forgás és mozgás.
A műkorcsolyázás minden gyakorlata megcsinálható. Sőt gyorsfutásra is használ-
ható. Képzünkön két „aszfaltkorcsolyás” trenírozik a berlini utcán.

Torrance,

a hihetetlen lehetőségekkel megáldott
amerikai atléta, aki csak néhány héttel
előzött javította meg a súlydobás vi-
lágrekordját 16 m. 80 cm-re — alig egy
éve dob súlyt. És csak most kezdi meg-
tanulni a stílust. Mit fog még dobni,
ha megtanulja?! . . . Mert a testi
adottságai megvannak hozzá. 2 méter
magas, 125 kiló, teljes arányos testű.
Nagy testével még sem lomha. Sőt.
Gyors és ruganyos. Tagja az egyik
rögbi-csapatnak, ahol mint félelmes
hírű center játszik. Általános a véle-
mény, hogy 18 méter is várható tőle!

Egyetlen brassói atléta-hölgy sem megy az országos bajnokságra!

Brassó, június 17

Vasárnap rendezik meg Bukarestben
az országos hölgyatlétikai bajnokságokat
és a dekatlon bajnokságokat. Egyetlen
brassói atléta sem vesz részt.

Tekintettel arra, hogy Brassó atlétikai
sportja tekintélyes erő képvisel, bi-
zonyára nagy feltűnést kelt az elhatáro-
zás, amelynek súlyos okai vannak.

Tul korainak tartják a brassói hölgy-
atléták a bajnokság időpontját. Még
nincsenek annyira tréningben. Ha a
Románia—Magyarország mérkőzésre
akarnak válogatni, ahhoz még nem
kell a bajnokságot megrendezni.
Ahhoz elég lett volna válogató verseny
is.

A dekatlon bajnokságra nem megy le
Csegezy György, aki eddig minden év-
ben indult. A következőket mondja a
„miért” kérdésre:

— Tavaly októberben volt a dekatlon
bajnokság. Tehát alig nyolc hónapja. A
dekatlonatlétának legalább négy-öt
hónap kell ahhoz, hogy formába tud-
jon jönni mind a tíz számban. Nem va-
gyok még formában, Nem indulok.

A dekatlon bajnokságot azért rendezik
korán az idén, mert július elején Szó-
fiában Balkán dekatlon verseny lesz. A
szövetségnek módjában lett volna közbe-
lépni, hogy később rendezzék!

A bajnokságok nivóján sokat ront a
brassóiak távolmaradása...

Teniszütők 280 lejtől 2200 lejig

Szakszerű komplett hurozás és javítás
legolcsóbban

Rekord Sportnál

Brassó, Kolostor-utca 24.

Davis Cup

Olaszország--Csehszlovákia
1:1

Milánó, június 17.
Olaszország—Csehszlovákia Davis Cup mérkőzés, az Európa-zóna középdöntőjéért megkezdődött. Az első nap után döntetlen az eredmény:

De Stefani—Hecht 6:3, 7:5, 1:6, 6:2.
Menzel—Radó 6:1, 6:2, 10:8.

WIMBLEDON

USA—Anglia 2:1. Hölgyemérkőzés a White-man-serlegért.

Nagyszerű küzdelmek
Románia nemzetközi
bajnokságain

A román versenyzők szép győzelmei
Bukarest, június 17.

A pénteki játéknap érdekes eredményei a következők:

Férfi egyes: Kukuljevici jugoszláv—Theiler 3:0, 6:0, Kukuljevici—Costafuru 6:0, 6:0, Kaska cseh—Hamburger 6:3, 6:1 (1), Botez—Chadima cseh 6:4, 6:4, Schmidt—Nicolaides görög 6:2, 3:2. Schmidt nagyszerű formában van! Pou-jeff—Jordanoff bolgár 9:7, 5:7, 7:5, San Galli—Glaser 8:6, 6:4, Schäffer jugoszláv—Krupensky 6:3, 6:0, Schäffer—Segall 4:6, 6:1, 9:7. Segall is jó most. Krasny cseh—Cerbu 6:4, 6:2, Krasny—Gábor 6:0, 6:3.

Női egyes: Gostica jugoszláv—Deheleanu 6:0, 6:1, Wertheim—Donici 6:2, 6:0, Wertheim román—Gostica 6:3, 6:0. Szenzációs meglepetés: Gostica jugoszláv bajnoknő. Merhant cseh—Caracostea 6:0, 6:1, P. Zizovits—Racota 6:1, 5:2, Lenos görög—Jászberényi 6:0, 6:2.

Vegyes páros: Hossu, Gábor—Deheleanu, Papana 6:3, 6:4, P. Zizovits, Botez—Anasto, Sourudjeff 6:0, 6:2, Roncea, Jordanoff—Donici, Wartenberg 6:4, 6:4, Butulescu, Réti—Unanian, Segall 6:4, 6:4.

Férfi páros: Hamburger, Réti—Pusztay, Wartenberg 6:3, 6:1, Kukuljevici, Schäffer—Hauser, Papana 6:2, 6:1, Krupensky, Gábor—Nicolaides, Manzaroglu 6:2, 7:5.

A gyergyószárhegyi
plébános hadsereggyalázási
pöre itélet előtt

Csikszereda, június 17.

A csikszeredai törvényszék előtt újból katolikus pap állott: Sipos Sándor gyergyószárhegyi plébános. A változatosság kedvéért ezalkalommal hadsereggyalázás volt a vád. Eszerint Sipos plébános a botrányos nemzeti-parasztpárti szenátorválasztás alkalmával, amikor a székely községek tanácsosaitól csendőrt és karhatalom egyaránt szedte el és semmisítette meg a szavazóigazolványokat, csak hogy Pitner Árpád dr. jelölttel szemben Precup Emil jelenleg gyergyószentmiklósi közjegyzőt győzelemre segítse.

S ebben a zürzavarban követett volna el Sipos plébános hadsereggyalázást. A vádiratban szösz szerint az áll, hogy a plébános tolvajnak szidta Eftimiu vadászkapitányt, a választásra kirendelt karhatalom parancsnokát, aki ezalkalommal a hadsereget személyesítette.

A megvádolt plébános tagadja a terhére irt büncselekményt. Állítja, hogy az ő és mások kezéből személyesen vette el a szavazó-igazolványokat Eftimiu kapitány és nem adta vissza. Erre megjegyezte, hogy eljárása nem illő katonatiszthez. A neki tulajdonított kifejezéseket azonban nem használta.

Pitner Árpád dr. védő több tanu, köztük dr. Pál Gábor képviselő kihallgatását kérte a szavazóigazolványok elszedése vonatkozó tényállás bizonyítására. A bíróság azonban az ügyész azon érvelésére, hogy nem személyi sérelem, hanem hadsereggyalázásról van szó, a törvényszék visszautasította a védő kérését.

Tekintettel arra, hogy a vád tanui is távollétükkel tüntettek, a bíróság október 16-ikára újabb tárgyalást tűzött ki, amikor a kétségtelenül jellemző és nagy érdeklődéssel kísért bünperben itélőhozzatalra kerül a sor.

Nyílttér*

NYILVANOS KÖSZÖNET

Ezton is köszönetet mondunk a Transsylvania Biztosítobanknak, hogy a folyó évi május 8-iki tűznél szenvedett kárt oly gyorsan és pontosan likvidálta.

A. SEEWALD MUMALOM R. T.

*E rovatban közölteként nem vállal felelősséget a szerkesztőség

Műszaki könyvekben,

nyelvtanokban, szótárakban állandó nagyraktár a Brassói Lapok Könyvosztályában. Kérje díjtalan árjegyzékeinket.

„ELASTIK“

a kiváló minőségű patentmátrác, valamint minden finom párnázott butort készít: BINDER A. kárpitos és díszítő. Butorraktár: Brassó. Kapu utca 55. (az udvarban). A Központi Hittelroda tagja

Hosszu-utca 14 alatt
kiadó

4 szobás lakás, konyha, fürdőszoba stb.

szeptember 1-től.

Ugyanott butorozott szoba, garázs, műhely.

Villany-heggesztés!

Gőzkazán, gőzcső, hengerfej, motorház stb. villanyheggesztést garancia mellett vállalom, — vidéken is

Johann Hausmann villany-heggesztő üzem
Brassó, Románteplom-utca 54.

Mély fájdalommal tudatom az ismerőseimmel, hogy szeretett jó feleségem

Huszár Istvánné

született Ujvári Sarolta

életének 84 ik boldog házasságának 39-ik évében f. hó 15-én hosszas szenvedés után lelkét visszaadta az Urnak.

Szeretett halottam földi maradványát f. hó 17-én d. u 5 órakor fogjuk a Felső-fővény utca 30 szám alatti gyászházából a református temetőbe örök nyugalomra kísérni

Drága feleségem, Isten veled!

Brassó, 1934 június 15.

Huszár István.

VÉGREGY
TÖKÉLETES GYÁRTMÁNYI
extase
KÖLNI VIZ
LEBILINCSÉLŐ ÉS MODERN ILLATTAL
UTÁNZÁSOK ELKERÜLÉSE VÉGET
CSAK EREDETI CSOMAGOLÁSBAN
GYÁRTJA:
Parfumerie Nartier

ITT A NYÁR!
Jelentkeztek már a rádiók ellensége: a légköri zavar. Zajmentes, sőt tengerentúli (gyarmati) vételt csak a rövid hullám biztosít.
**INGELEN ultra-super
LUMOPHON
HORNYPHON
BELMONT**
„NOVY“-RÁDIÓ
Brassó, Rózsater 19. Telefon 1—99.

Ritka alkalom! Ritka alkalom!
Fényképezőgépek
negyven olcsó áron kaphatók:
ZIEGLER
Brassó, Kapu-utca 28 szám.
Órák javítóhelye, arany, optika, töltőtollak, karórák-üvegek. — Regi aranyat fizetéskeppen elfogadunk.

Ó-BOR
1931 és 1932 évből, többféle fajtaiban, kitűnő minőségben eladó.
Fr. Caspari oltványtelepe
MEDIAS.
Árjegyzék kívánatra!

Alulírottak szívünk őszinte, igaz fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett jó édesanya, áldottlelkű jó gyermek, feleség és rokon

Wagner Henrichné
szül. KRISTÓ GIZELLA

életének 44-ik évében f. hó 15-én keresztyéni türelemmel viselt hosszas szenvedés után, nemes lelkét visszaadta Teremtőjének.

Egyháza, nemzete épületén dolgozva és embertársait szolgálva, elérkezett az örökkévaló házba, hol „nincs fájdalom többé, mert az elsők elmúltak”. (Jel. 21: 4.)

Szeretett halottunk hült tetemét f. hó 17-én d. u 3 órakor fogjuk a gyászházától, a „Fehér bárány”-épületből a református temetőbe örök nyugalomra kísérni.

Nyugalma legyen csendes! Emléke áldott!
Brassó, 1934. június 16.

Őzv. Kristó Andrásné Wagner Henrich Gizike és Dórika
édesanyja férje gyermekei

100.000 felvilágosodott ember

vár erre az értékes műre, melyet orvostudós szerzője negyven évi orvosi gyakorlat gazdag tapasztalatai alapján irt az emberiség gyógyítására és segítségére. Aki szeretne a legjobbat akarja, ajándékozza meg őket ezzel a könyvvel:

Természetes gyógy mód és táplálkozás

Írta: BUCSANYI GYULA dr., egészségügyi tanácsos, főorvos.

A tartalomjegyzék rövid kivonata: A természetes életmód alapfogalma. Természetes táplálkozás. Mi az ember természetes tápláléka? Vegetarizmus. A vér megromlása, helytelen táplálkozás folytán. A táplálékok. A hús. Tojás. Hüvelyesek. A sajt. A szénhidrátok. A zsírok. A vitaminok. Főzelék. Gyümölcs. A fűszerek. Alkohol. Nyersdiéta. Hogyan és mennyit együnk? Napfürdés. A nap a tudóbajnoknál. A nap a közhívenél. Napfény a szívbántalmak kezelésénél. A napfény az anyagcsere bántalmaknál. Napfürdés a gyomor-bántalmaknál. Napfény a női bajoknál. A gyermekek napfürdése. Minek tulajdonítom a napfény gyógyhatását? A légfürdés. A torna. Fürdés, mosakodás. Hogyan használjuk a hideg vizet belülről. Az alvás. A levegő. Idegápolás. Lélekápolás. A lélek gondozása. A vizgyógyások. A hideg víz, mint gyógytényező. Gyermekegápolás. A csecsemő gondozása. A szoptatás. A gyermek ápolása az első életévben. A koplálókúra. Gyümölcskúra. A betegség megelőzése. Egyes, gyakrabban előforduló betegségek természetes gyógykezelése. Agyvérzés. Álmatlanság. Agyguta. Aranyér. Arcsápa. Asthma. Angolkór. Buskomorság. Bőrbántalmak. Bőlfégek. Bőlhurut. Csusz. Csukorbetegség. Csontruh. Etvágytalanság. Elhízás. Epekö. Faresontzsápa. Fehér folyás. Gégehurut. Gerincvelő sorvadás. Gomorbagok. Göresős havibaj. Hányás. Hasmenés. Heregyladás. Hólyaghurut. Hízaló gyógy mód. Hörghurut. Ideggyengeség. Idegbénulás. Idegzsápa. Impotencia. Karbunkulus. Közvény. Légcsőhurut. Májbagok. Méhgyulladás. Ondófolys. Orrvérzés. Orrbűz. Paralizis progressiva. Petefészekgyulladás. Sápikór. Szájbűz. Sárgaság. Székrekedés. Szédülés. Skrophulózis. Szívbagok. Rekedtség. Rheumatizmus. Ischiás. Tériszony. Tüdővész. Tüdő táglulás. Vérhas. Vészegénység. Vérbagok. Vértisztító teák. Vesebagok. Vízibetegségek. Visszértágulatok. Utóérelmeszesedés, stb., stb. E mű a magyar könyvpiac szenzációja. A leg többet forgatott olvasmányá öregnek és fiatalnak.

Kapható a Brassói Lapok Könyvosztályában. Ára 120.— Lei.
(V dékre plusz portó).

APRÓNHIRDETÉSEK

Egy szó 4 lej, vastag betűkből 8 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Állástkeresőknek, vagy ugyanazon szövegű hirdetés negyszeri feladásánál 25%o engedmény. A hirdetés díjak előre fizetendők. Támpéldányt nem adunk.

Vétel-eladás
Nagy szekér száraz, r3v7d deszkahulladék, tűzifa házhoz szállítva Lei 300. Bran Faipari r. t., Brassó-Bertalan. Telefon 18. 12318

Könyvek
ADY összes versei, olcsó propaganda kiadásban, 372 oldal, 1044 vers, egész vászonban.

Egy hibátlanul dolgozó plisségép, francia plissét is készít, jutányos áron azonnal eladó. Érdeklődéseket „Plisségép” jellegre Rudolf Mosse, Oradea. 12377

Keresünk megvételre egy 40—60 HP. használt, jókarban levő gőzgépet. Frajti Mátyas, Cozmeni, Ciuc. 12380

Állást nyer
Fiatal, agilis üzemevezetők és depotvezetők azonnali felvételre kerestetnek. Ajánlatok „Fűrészüzem” jellege alatt a kiadóhivatalhoz. 12329

Állást keres
Utazó, Erdély és Bánát területén jól bevezetve, jutalékos alapon képviselőt keres. Megkereséseket „Agilis” jellegre a kiadó továbbítja. 12353

JÓJJÖN A FŐVÁROSBA
és látogassa meg a nagyszabású
TESTNEVELÉSI KIÁLLITÁST
június 8-tól július 8-ig.
Naponta gazdag sport- és artisztikus program.

50% kedvezmény a C. F. R., S. M. R. és N. F. R. vonalain a kedvezményes jegylüzel alapján, mely az összes „EURÓPA” menetjegyirodáknak kapható.